

Mehriban xanım Əliyevanın YUNESKO-da fəaliyyəti

Azərbaycan Mədəniyyətinin Dostları Fondunun prezidenti Mehriban Əliyeva YUNESKO-nun baş direktoru ilə görüşmüşdür

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Fransaya rəsmi səfəri çərçivəsində onun xanımı, Azərbaycan Mədəniyyətinin Dostları Fondunun prezidenti Mehriban Əliyeva yanvarın 23-də Parisdə, YUNESKO-nun iqamətgahında bu beynəlxalq qurumun baş direktoru Koïçiro Matsuura ilə görüşmüşdür.

Söhbət zamanı baş direktor xalqımızın ədəbi abidəsi olan “Kitabi-Dədə Qorqud” dastanının 1300 illiyi ilə bağlı YUNESKO-da keçirilmiş tədbiri xatırlatmış, Prezident Heydər Əliyevin görkəmli dövlət xadimi və dünyanın tanınmış siyasi lideri olduğunu xüsusi vurğulayaraq, Azərbaycanla YUNESKO arasında sıx əməkdaşlığın yaranmasında onun əvəzsiz xidmətlərini yüksək qiymətləndirmişdir.

Cənab Matsuura daha sonra rəhbərlik etdiyi beynəlxalq qurumun dünyanın, o cümlədən qədim tarixi və zəngin abidələri olan Azərbaycanın mədəniyyətinə və incəsənətinə xüsusi diqqət göstərdiyi, gözəl memarlıq kompleksi İçərişəhərin Dünya Mədəni İrs siyahısına və xanəndə Alim Qasımovun ifasında Azərbaycan muğamlarının bəşəriyyətin qeyri-maddi irs siyahısına daxil edilməsi barədə ətraflı məlumat vermişdir.

Görüşdə son zamanlar YUNESKO ilə Azərbaycan arasında əlaqələrin daha da genişləndiyi, ölkəmizdə qaçqın uşaqların təhsilinə xüsusi diqqət yetirildiyi və bununla bağlı Dövlət Proqramının hazırlanaraq həyata keçirildiyi, onlar üçün yeni məktəblərin inşa edilməsində bu qurumun yardımını böyük razılıq hissi ilə vurğu-

lanmış, Bakıda “Qafqaz xalqlarının ənənələri evi”nin yaradılması fikri səslənmişdir.

Mehriban xanım Əliyeva görüşdən xatirə olaraq, YUNESKO-ya azərbaycanlı rəssamın müasir tablosunu hədiyyə etmişdir. Azərbaycanın Fransadakı səfiri Eleonora Hüseynova görüşdə iştirak etmişdir.

AzərTAc
2004, 24 yanvar

Azərbaycan Mədəniyyətinin Dostları Fondunun prezidenti Mehriban Əliyevanın YUNESKO-nun Baş direktoru ilə görüşündə əməkdaşlığın daha da genişləndirilməsi məsələləri müzakirə olunmuşdur

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Fransaya rəsmi səfəri çərçivəsində onun xanımı, Azərbaycan Mədəniyyətinin Dostları Fondunun prezidenti Mehriban Əliyeva yanvarın 23-də Parisdə, YUNESKO-nun iqamətgahında bu beynəlxalq qurumun Baş direktoru Ko-şi-ro Matsuura ilə görüşmüşdür.

Ölkəmizin Fransadakı fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri Eleonora Hüseynova AzərTAc-ın müxbirinə bildirmişdir ki, söhbət zamanı Baş direktor xalqımızın ədəbi abidəsi olan “Kitabi-Dədə Qorqud” dastanının 1300 illiyi ilə bağlı Bakıda keçirilmiş təntənələrdə iştirak etdiyini xatırlatmış, Prezident Heydər Əliyevin görkəmli dövlət xadimi və dünyanın tanınmış siyasi lideri olduğunu xüsusi vurğulayaraq, Azərbaycanla YUNESKO arasında sıx əməkdaşlığın yaranmasında onun əvəzsiz xidmətlərini yüksək qiymətləndirmişdir.

Mehriban xanım Əliyeva cənab Matsuuranın rəhbərlik etdiyi beynəlxalq qurumun dünyanın, o cümlədən qədim tarixi və zəngin abidələri olan Azərbaycanın mədəniyyətinə və incəsənətinə xüsusi diqqət göstərdiyi-

nə, gözəl memarlıq kompleksinin – İçərişəhərin Dünya Mədəni İrs siyahısına və xanəndə Alim Qasimovun ifasında Azərbaycan muğamlarının bəşəriyyətin qeyri-maddi irs siyahısına daxil edilməsinə görə minnətdarlıq etmişdir.

Daha sonra Mehriban xanım Əliyeva yaratdığı və rəhbərlik etdiyi Azərbaycan Mədəniyyətinin Dostları Fondunun fəaliyyəti və məqsədlərindən söhbət açmış, zəngin mədəniyyətimizin görkəmli, eləcə də gənc nümayəndələrinə himayə və yardım, qədim sənət növlərinin saxlanılması və yaşadılması, kitab və kompakt disklərin buraxılması, kimsəsiz və xəstə uşaqlara yardım, onların həyat və tədris şəraitlərinin yaxşılaşdırılması və sair kimi xeyirxah işlərindən danışmışdır. O, Fondun beynəlxalq miqyaslı tədbirlər də təşkil etdiyini bildirmiş, Bakıda “İpək yolunun musiqisi” festivalı və Yaponiya mədəniyyəti günləri keçirildiyini misal gətirmişdir.

Mehriban xanım Əliyeva Azərbaycan üçün ən mühüm problem– qaçqın-köçkünlər, xüsusilə onların uşaqlarının təhsili məsələsinə toxunmuş, ölkəmizdə bununla bağlı dövlət proqramının hazırlanaraq həyata keçirildiyini vurğulamış, məktəblərin dərs və texniki ləvazimatla təchiz edilməsinə YUNESKO-nun yardım göstərməsini arzulamışdır.

Eyni zamanda, Mehriban xanım Əliyeva çoxmillətli Qafqazda xalq sənətlərinin qorunması, təbliği ilə məşğul olacaq “Qafqaz xalq ənənələri evi”nin Bakıda yaradılması ideyasını cənab Koşiro Matsuuranın nəzərinə çatdırmışdır. O, dünyada maddi və qeyri-maddi mədəni irsin qorunub saxlanması ümdə vəzifəsi olan YUNESKO-nun bu layihədə əməkdaşlığını təklif etmişdir.

Görüşdə son zamanlar YUNESKO ilə Azərbaycan arasında əlaqələrin daha da genişlənməsi, Azərbaycanın bu mötəbər qurumda çəkisinin və rolunun artırılması üçün Azərbaycan dövlətinin daha çox səy göstərəcəyi vurğulanmışdır.

Mehriban xanım Əliyeva görüşdən xatirə olaraq, YUNESKO-ya müasir azərbaycanlı rəssamın bir tablosunu hədiyyə etmişdir.

*AzərTAc,
2004, 26 yanvar*

***Mehriban xanım Əliyevaya BMT-nin
İxtisaslaşmış Təşkilatının Xoşməramlı
Səfiri fəxri adı verilməsinə həsr
olunmuş mərasim keçirilmişdir***

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Fransaya işgüzar səfəri çərçivəsində sentyabrın 9-da Parisdə – YUNESKO-nun iqamətgahında dövlətimizin başçısının xanımı Mehriban Əliyevaya BMT-nin bu ixtisaslaşmış təşkilatının Xoşməramlı səfiri fəxri adı verilməsinə həsr olunmuş mərasim keçirilmişdir.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevi və xanımı Mehriban Əliyevanı iqamətgahın önündə YUNESKO-nun Baş direktoru Koïçiro Matsuura, Xoşməramlı səfirlər proqramının rəhbəri xanım Bəsmə İrşeid və digər rəsmi şəxslər böyük səmimiyyətlə qarşıladılar.

Sonra Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və xanımı Mehriban Əliyeva ilə YUNESKO-nun Baş direktoru Koïçiro Matsuura arasında görüş oldu.

Söhbət zamanı Azərbaycanla YUNESKO arasında əməkdaşlığın perspektivləri, həyata keçirilən birgə proqramlar, ölkəmizdə mədəni irsin qorunması, Azərbaycan mədəniyyətinin dünyada layiqincə təbliğ edilməsi məsələləri ətrafında fikir mübadiləsi aparıldı.

Görüşdən sonra Azərbaycan Respublikası Prezidentinin xanımı Mehriban Əliyevaya YUNESKO-nun Xoşməramlı səfiri fəxri adının verilməsinə həsr edilmiş mərasim oldu.

Mərasimdə çıxış edən YUNESKO-nun Baş direktoru Koïçiro Matsuura bildirdi ki, Azərbaycan Mədəniyyətinin Dostları fondunun rəhbəri kimi xanım Mehriban

Əliyeva YUNESKO-nun Xoşməramlı səfiri fəxri adına layiq görülmüşdür. O, Azərbaycanın mədəni irsinin qorunmasında Mehriban xanımın fəaliyyətindən danışdı, eyni zamanda, ölkədə musiqi təhsilinin inkişafı sahəsində də böyük xidmətləri olduğunu vurğuladı.

Baş direktor dünya mədəni irsinin qorunmasında YUNESKO-nun fəaliyyətindən də söhbət açdı və əmin olduğunu bildirdi ki, Xoşməramlı səfir kimi Mehriban Əliyeva bu sahədə böyük xidmət göstərəcəkdir.

Sonra cənab Matsuura YUNESKO-nun Xoşməramlı səfiri diplomunu və vəsiqəsini Mehriban Əliyevaya təqdim etdi.

Mehriban xanım Əliyeva mərasimdə çıxış edərək, Xoşməramlı səfir fəxri adına layiq görüldüyünə görə YUNESKO-nun rəhbərliyinə minnətdarlığını bildirdi. Gələcək fəaliyyətində YUNESKO-nun dünya mədəni irsinin qorunması prinsipini rəhbər tutacağını vurğulayan Mehriban Əliyeva dedi ki, Şərqlə Qərb arasında körpü olan Azərbaycanın mədəniyyətində Şərq və Qərb mədəniyyətlərinin sintezi özünü bariz şəkildə göstərir. Mən fəxr edirəm ki, Üzeyir Hacıbəyov, Qara Qarayev, Mstislav Rostropoviç kimi şəxsiyyətlərin vətəni olan ölkəni YUNESKO-da Xoşməramlı səfir kimi təmsil edəcəyəm.

Mehriban Əliyeva xatırlatdı ki, Azərbaycan bəşər mədəniyyəti xəzinəsinə “Kitabi-Dədə Qorqud” eposu, muğam sənəti kimi misilsiz sərvətlər vermişdir. Yüksək texnologiyalar və qloballaşma dövründə qeyri-maddi mədəni irsin qorunmasının böyük əhəmiyyəti vardır və Azərbaycan Mədəniyyətinin Dostları fondunun fəaliyyətində də bu məqsəd mühüm yer tutur. Mehriban xanım vurğuladı ki, Xoşməramlı səfir olaraq bu məsələyə böyük diqqət yetirəcək və ona YUNESKO-nun yüksək fəxri adının verilməsini bu təşkilatın prinsiplərinə sadiqliyinin daha bir ifadəsi kimi qəbul edir.

Mərasimdə Prezident İlham Əliyev çıxış etdi. Dövlətimizin başçısı dedi ki, Azərbaycanın nümayəndəsinin Xoşməramlı səfir adına layiq görülməsi mədəniyyətimizin həyatında mühüm hadisədir. Bu, onu göstərir ki,

YUNESKO, dünya birliyi ilə mədəni əlaqələrimiz daha da inkişaf edir. Ölkəmiz YUNESKO ilə çox uğurlu əməkdaşlıq edir və hazırda birgə layihələr, proqramlar həyata keçirilir. Azərbaycanın çox zəngin mədəni irsi var və bu qarşılıqlı əməkdaşlıq gələcəkdə ölkəmizin YUNESKO ilə daha da yaxınlaşmasına imkan verəcəkdir.

Dövlətimizin başçısı bildirdi ki, Azərbaycan dünya birliyinə integrasiya edir və biz beynəlxalq qurumlarla, o cümlədən Avropa strukturları ilə müxtəlif sahələrdə fəal əməkdaşlıq edirik. Mehriban Əliyevanın yaratdığı Azərbaycan Mədəniyyətinin Dostları fondu on ildir ki, xalqımızın mədəni irsinin qorunmasında, onun əsasını qoyduğu “Azərbaycan-İRS” jurnalı isə həmin irsin təbliğində böyük rol oynayır. Azərbaycan Prezidenti əmin olduğunu vurğuladı ki, Mehriban Əliyevanın beynəlxalq miqyasda fəaliyyəti də faydalı olacaqdır. Dövlətimizin başçısı Xoşməramlı səfirə uğurlar dilədi, eyni zamanda, Azərbaycanın nümayəndəsinə bu yüksək adın verilməsinə görə YUNESKO-nun rəhbərliyinə minnətdarlığını bildirdi.

AzərTAc

2004, 10 sentyabr

***YUNESKO-nun Baş direktoru Azərbaycan
Mədəniyyətinin Dostları Fondunun sədri
Mehriban Əliyevaya YUNESKO-nun
xoşməramlı səfiri fəxri adı vermişdir***

Bununla əlaqədar Mehriban xanıma ünvanlanmış məktubda deyilir:

***“Azərbaycanın Birinci Xanımı
Mehriban Əliyevaya***

Əziz xanım Əliyeva!

Cari ilin yanvarında YUNESKO-nun iqamətgahına səfərinizlə əlaqədar Sizinlə görüşmək mənə çox xoş idi.

Sizin təşəbbüsünüzlə 1995-ci ildə yaradılan və rəhbərliyinizlə fəaliyyət göstərən, YUNESKO-nun məqsəd və məramları ilə bilavasitə bağlı olan Azərbaycan Mədəniyyətinin Dostları Fondunun fəaliyyəti ilə böyük maraqla tanış oldum. Azərbaycanda musiqi təhsilinin inkişafına köməyinizi və təşkilatınızın səlahiyyətinə daxil olan digər bir çox mühüm layihələri dəstəkləməyinizi xüsusi qeyd etmək istərdim.

Bu deyilənləri əsas tutaraq, habelə xüsusən xalq musiqisinin, ədəbiyyat və poeziyanın inkişafına və yayılmasına dair layihələrin dəstəklənməsi sahəsində əhəmiyyətli nəticələr əldə edilməsində xidmətlərinizin qiymətləndirilməsi əlaməti olaraq, mən Sizə məmnuniyyətlə YUNESKO-nun şifahi ənənələr və musiqi ənənələri sahəsində xoşməramlı səfiri adı verirəm. Sizə bu fəxri adın təqdim edilməsi mərasimi 2004-cü il sentyabrın 9-da YUNESKO-nun iqamətgahında olacaqdır.

YUNESKO-nun xoşməramlı səfirlər proqramının rəhbəri xanım Bəsmə İrşəidə tapşırılmışdır ki, YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri kimi fəaliyyətinizin istiqamətlərinin Təşkilatın fəaliyyəti ilə, xüsusən qeyri-maddi vokal irsinin inkişafına və yayılmasına kömək göstərilməsi sahəsində, əlaqələndirilməsini Sizinlə birlikdə müəyyənləşdirsin.

YUNESKO-nun rolunun təbliğində və ictimaiyyəti onun məqsəd və məramları ilə tanış etməkdə bizə yardımçı olan görkəmli şəxsiyyətlər sırasında Sizi tezliklə salamlamaq ümidi ilə

*Səmimiyyətlə, Sizin
Koşiro Matsuura
YUNESKO-nun Baş direktoru
Paris, 13 avqust 2004-cü il".*

**YUNESKO-nun Baş direktoru
Koşiro Matsuuranın çıxışı**

– Hörmətli xanım Mehriban Əliyeva!

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti zati-aliləri cənab İlham Əliyev!

Hörmətli xoşməramlı səfirlər, xanımlar və cənablar!

YUNESKO evinə xoş gəlmisiniz. Sizin hamınızı YUNESKO-nun iqamətgahında böyük məmnuniyyətlə salamlayıram.

Bu əlamətdar gündə Azərbaycan Mədəniyyətinin Dostları Fondunun sədri xanım Mehriban Əliyeva YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri adına layiq görülür. Bu ad ona şifahi irsin və musiqi yaradıcılığı irsinin qorunub saxlanması və inkişaf etdirilməsinə görə təqdim olunur. Mən bu mərasimdə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti zati-aliləri İlham Əliyevin iştirak etməsindən şərəf duyuram. Həm hörmətli Prezidentə, həm də xanımları Mehriban Əliyevaya “YUNESKO evinə xoş gəlmisiniz!” deyirəm. Bu imkandan istifadə edərək, zati-aliləri cənab Prezidentə dövlət quruculuğu və sosial inkişaf sahəsində əldə etdiyi uğurlara nə qədər heyran olduğumuzu da bildirmək istəyirəm.

Xanım Mehriban Əliyevanın yüksək ada layiq görülməsi təşkilatımızın tarixindəki mühüm bir anda baş verir. Bu təltif onu göstərir ki, mədəniyyət inkişafın təcridi və tacları bəzəyən bütün ləl-cəvahiratdan daha qiymətlidir.

YUNESKO həmişə mədəniyyəti və inkişafı bir-birindən ayrılmaz hesab edir. Biz iqtisadi inkişafı ayrılıqda nəzərdən keçirmir, inkişaf dedikdə, həm də intellektual səviyyənin yüksəkliyini, ruhi, mənəvi, emosional rahatlığı nəzərdə tuturuq. Bu inkişaf qrupların, icmaların, millətlərin gələcəyi ilə yanaşı, həm də onların tarixlərinin qorunmasını nəzərdə tutur.

Ona görə də burada toplaşmış hörmətli qonaqlara böyük məmnuniyyət hissi ilə xanım Mehriban Əliyeva-

nın Azərbaycanda mədəniyyət sahəsində yorulmaz fəaliyyəti barədə danışmaq istəyirəm. Mən onun mədəni irsin, o cümlədən musiqi irsinin qorunması, musiqi təhsili sahəsində gördüyü işləri xüsusi vurğulamaq istəyirəm. Xanım Mehriban Əliyevanın rəhbərlik etdiyi Azərbaycan Mədəniyyətinin Dostları Fondu onun təşəbbüsü ilə 1995-ci ildə yaranmışdır və bu günə qədər uğurla fəaliyyət göstərir.

Musiqi təhsili və gələcək nəslin maarifləndirilməsi xanım Əliyevanın rəhbərlik etdiyi Fondun daim diqqət mərkəzində olmuşdur. Təqdirə və hörmətə layiq haldır ki, Fondun təşkil etdiyi xeyriyyə konsertləri dinləyicilərə sevinc bəxş etməklə yanaşı, milli mədəniyyətin zəngin ənənələrinin yaşadılmasına da xidmət etmişdir. Fondun səyləri nəticəsində Azərbaycanda musiqi gimnaziyası və musiqi məktəbi tamamilə təmir olunmuş, minlərlə yeniyetmə və gəncin musiqi aləminə qovuşa bilməsi üçün gözəl şərait yaradılmışdır. İmkansız ailələrdən olan uşaqların bu prosesə cəlb olunması xüsusilə diqqətəlayiq haldır.

Böyük məmnuniyyətlə mən üç dildə nəşr olunan “Azərbaycan-İrs” jurnalını da xatırlatmaq istəyirəm. Xanım Əliyeva bu jurnalda baş redaktor vəzifəsini icra edir. Jurnal Azərbaycanın və eləcə də bütün Qafqaz regionunun tarixi mədəniyyəti barədə məlumatlar yaymaqla kifayətlənmir, eyni zamanda, bütün dünya xalqlarının adət-ənənələrindən ətraflı bəhs edir.

Bilirəm ki, xanım Əliyeva Azərbaycanda musiqi və şifahi xalq yaradıcılığının yayılmasına böyük önəm verir. Azərbaycan zəngin musiqi və şifahi xalq yaradıcılığı ənənələrinə malikdir. Son illər isə bu sahəyə maraq hədsiz dərəcədə artmışdır.

Musiqinin və musiqi alətlərinin funksiyası yalnız səslərlə bitmir. Bunlar xalqların və millətlərin tarixi yolunu, onların keçirdikləri hissləri, habelə estetik dəyərləri əks etdirir. Təsadüfi deyil ki, bəşəriyyətin mədəni incilərinin qorunması ilə bağlı 2003-cü ildə təşəbbüs irəli sürülərkən cəmi 30 saniyəlik proqrama məhz musiqi fraqmenti daxil edilmişdi.

Bu gün bizimlə bu mərasimdə iştirak edən digər xoşməramlı səfir xanım Marianna Volqaros bu təşəbbüsü dəstəkləmişdir. YUNESKO üzv ölkələri daim mədəni irsi inkişaf etdirməyə, xüsusilə nadir incilərin qorunub saxlanılmasına xüsusi qayğı göstərməyə çağırır. Keçən il qəbul olunmuş milli mədəni irsin qorunması ilə bağlı Konvensiya bu yönümdə çox mühüm bir sənəd və xalqları bu istiqamətdə birləşdirən ilk vasitə olmuşdur. Yeni Konvensiya hələ 1972-ci ildə qəbul olunmuş dünya mədəni və təbii irsinin qorunması haqqında Konvensiyaya mükəmməl bir əlavə idi. YUNESKO bu Konvensiyanı tezliklə ratifikasiya etməyi bütün dünya ölkələrinə tövsiyə edir. Biz arzu edirik ki, bu mühüm sənədin müddəalarının yerinə yetirilməsi prosesinə mümkün qədər tez bir zamanda başlanılsın.

Zati-aliləri, xanımlar və cənablar!

Şifahi xalq ədəbiyyatının və musiqi irsinin qorunması sahəsindəki yorulmaz səyləri ilə YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri adını qazanan xanım Mehriban Əliyeva təşkilatımızın ideya və məramlarını həyata keçirən digər xoşməramlı səfirlərin sırasına daxil olur. Bu fəxri adı qəbul etdiyinə görə YUNESKO adından ona minnətdarlığımı bildirirəm. Çox şadam ki, YUNESKO-nu və bizim hamımızı narahat edən məsələlərlə bağlı səfirlik missiyasını yerinə yetirməyə razılıq vermişdir. Ümumi məqsədlərimizin həyata keçməsi üçün nüfuzundan istifadə edərək, işimizə töhfə vermək üçün göstərəcəyi səylərə görə xanım Mehriban Əliyevaya təşəkkürümüzü bildiririk.

Xanım Əliyeva, böyük məmnuniyyət hissi ilə musiqi mədəniyyətinin inkişafındakı səylərinizə görə Sizə YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri fəxri adını təsdiqləyən diplomu təqdim edirəm. Sizə habelə müvafiq sertifikat da təqdim edir, yeni işinizdə uğurlar diləyirəm. YUNESKO-nun səfirləri ailəsinə daxil olmağınız münasibətilə Sizi bir daha təbrik edirəm.

* * *

Sonra Azərbaycan Prezidentinin xanımı, YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban Əliyevaya söz verildi.

YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban Əliyevanın çıxışı

– Hörmətli cənab Baş direktor!

Hörmətli xanımlar və cənablar!

İcazə verin, xoşməramlı səfir kimi yüksək ad layiq görüldüyümə görə YUNESKO-ya və cənab Matsura, şəxsən Sizə, öz dərin minnətdarlığımı bildirim.

YUNESKO-nun əsas prinsiplərindən biri dünya mədəniyyətinin nadirliyini gələcək nəsillər üçün qoruyub saxlamaqdan ibarətdir. Mən də öz fəaliyyətimdə bu prinsipi əsas tuturam. Ona görə mənə bu yüksək adın verilməsi mənim üçün həm böyük şərəf, həm də böyük məsuliyyətdir. Bu, mədəniyyətlər və sivilizasiyalar arasında, keçmişlə bu gün arasında əlaqə yaratmaq məsuliyyətidir.

Azərbaycanı çox vaxt Qərblə Şərq arasında körpü adlandırırlar. Bu, hələ tarixi Böyük İpək yolu dövründən ölkəmizin əlverişli coğrafi-siyasi mövqeyə malik olması ilə bağlıdır. Azərbaycan özünün çoxəsrlik tarixi boyunca təkcə nəqliyyat dəhlizi kimi deyil, həm də mədəniyyətlərin dialoqunda öz sözünü deməyə qadir olan bir ölkə kimi tanınır. Mən fəxr edirəm ki, ölkəmizdə tamamilə bənzərsiz bir mədəni məkan yaranmışdır. Biz öz mədəniyyətimizin, adət-ənənələrimizin, tarixi irsimizin təkrarolunmaz incilərini qoruyub saxlayaraq, dünya mədəniyyətinin nümunələrini qəbul edə bilmişik. Bu gün biz müxtəlif xalqların mədəniyyət elementləri ilə milli mədəniyyətimizin tərkib hissəsi arasında oxşarlığın şahidi oluruq. Bu isə heç də təsadüfi deyildir. Belə ki, bu proseslərin arxasında öz tolerantlığı, xeyirxahlığı, öyrənib-öyrətmək bacarığı ilə seçilən və mədəniyyətlər arasında körpülər yaradan azərbaycanlıların neçə-neçə nəsli durur.

Azərbaycan Üzeyir Hacıbəyov, Qara Qarayev, Səttar Bəhlulzadə, Mstislav Rostropoviç kimi dünya şöhrətli mədəniyyət xadimlərinin vətənidir. Bu cür şəxsiyyətlərin yetişməsi üçün şərait yarada bilmiş xalqımız, həqiqətən də, böyük xalqdır.

Öz milli mənlərimizi, mədəniyyətimizi qoruyub saxlamaqla yanaşı, biz dünya mədəniyyəti xəzinəsinə 1300 illiyi YUNESKO çərçivəsində qeyd olunmuş “Kitabi-Dədə Qorqud” eposu, şifahi və qeyri-maddi irs inciləri siyahısına daxil edilmiş Azərbaycan muğamı kimi töhfələr verə bilmişik. Bu gün, yüksək texnologiyalar, qloballaşma və informasiya inteqrasiyası dövründə qeyri-maddi irsin qorunub saxlanması xüsusi əhəmiyyət kəsb edir. Bütün bəşəriyyət qeyri-maddi irsin qorunmasında çox maraqlıdır. Bu məsələdə YUNESKO-nun rolu, şübhəsiz ki, çox böyükdür.

Yeri gəlmişkən, mən YUNESKO tərəfindən qeyri-maddi irsin qorunması haqqında Konvensiyanın qəbul edilməsində cənab Matsuuranın böyük xidmətini vurğulamaq istərdim.

Muğam da, aşığı yaradıcılığı da, milli musiqi alətlərimizin bənzərsiz melodiyları da Azərbaycan xalqının bu günə qədər qoruyub saxladığı və gələcək gün naminə qorumağa borclu olduğumuz irsin yalnız bir hissəsidir. Azərbaycan Mədəniyyətinin Dostları Fondunun fəaliyyəti məhz bu məqsədə xidmət edir. Xoşməramlı səfir kimi mənim bütün gələcək fəaliyyətim də bu məqsədə xidmət edəcəkdir.

Azərbaycan xalqı öz yaddaşını, dilini, musiqisini, eposlar yaratmaq bacarığını, bir çox əsrlər boyu yaşadıla bilən dəyərli nümunələri bütün bəşəriyyətin sərvəti hesab edir. Mənə bu gün verilən fəxri adı, hər şeydən əvvəl, YUNESKO-nun prinsiplərinə sadıq olmağımın ifadəsi kimi qəbul edirəm. Sizi əmin etmək istəyirəm ki, bu yüksək mükafat məni və başçılıq etdiyim Azərbaycan Mədəniyyətinin Dostları Fondunu mədəni irsimizin qorunması naminə daha böyük səylə çalışmağa sövq edəcəkdir.

Fəaliyyətimə verilmiş bu yüksək qiymətə görə bir daha təşəkkürümü bildirirəm.

Diqqətinizə görə sağ olun.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev mərasimdə çıxış etdi.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin nitqi

– Hörmətli cənab Baş direktor!

Hörmətli xanımlar və cənablar!

Əziz dostlar!

Bu gün Azərbaycanın mədəni həyatında çox mühüm bir gündür. Ölkəmizin nümayəndəsi YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri adına layiq görülür. Bu, çox əlamətdar bir hadisədir. Çünki bu, mədəni əlaqələrimizin möhkəmlənməsi deməkdir.

Azərbaycan və YUNESKO-nun əməkdaşlığının uzun tarixi vardır. Biz Baş direktorun ölkəmizə səfərini xatırlayırıq. Onun apardığı müzakirələr çox əhəmiyyətli olmuşdur. İndi biz birgə layihələr, proqramlar həyata keçiririk ki, Azərbaycan xalqının mədəni və tarixi irsini qoruyub saxlayaq və təbliğ edək.

Azərbaycanın çox qədim tarixi və zəngin mədəni irsi var. Ölkəmiz dünya mədəniyyətinə çoxlu töhfələr vermişdir. Eyni zamanda, dünya mədəniyyətinin nümunələri də Azərbaycanda geniş təmsil olunmuşdur. YUNESKO ilə qarşılıqlı əməkdaşlıq gələcəkdə bizim daha da yaxınlaşmağımıza kömək edəcəkdir.

Azərbaycan beynəlxalq aləmin bir hissəsi, müstəqilliyini nisbətən yeni qazanmış ölkədir. Əlbəttə, ölkəmizin beynəlxalq birliyə tam inteqrasiyası üçün hələ çox iş görülməlidir. Biz bu istiqamətdə fəal iş aparırıq. Avropa ölkələri ilə, ümumən beynəlxalq qurumlarla həm siyasi, həm iqtisadi, həm də sosial səviyyədə geniş əlaqələrimiz vardır. Şübhəsiz ki, biz mədəni əməkdaşlıq sahəsində daha çox uğur əldə etməyi də arzulayırıq.

Mən əminəm ki, xanım Mehriban Əliyevanın YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri təyin olunması bu sahədə bizə yardım edəcəkdir. Mehriban xanımın on ilə yaxın bir müddətdə rəhbərlik etdiyi Fond mədəniyyətin inkişaf etdirilməsi, mədəni irsin qorunması, xalqımızın ənənələrinin yaşadılmasında mühüm rol oynamışdır. Onun təsis etdiyi jurnal, fondun həyata keçirdiyi müxtəlif layihə və proqramlar ölkəmizdə mədəniyyət və incəsənətin ümumi inkişafına müsbət təsirini göstərir. Əminəm ki, bu təyinatdan sonra həm Mehriban xanımın, həm də Fondun fəaliyyəti beynəlxalq miqyasda daha çox nəzərə cərpacaqdır.

Bu gün mənim üçün ikiqat əlamətdardır. Çünki bu, yalnız Azərbaycan nümayəndəsinin YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri adına layiq görülməsi deyil, həm də mənim xanımımın təltif olunmasıdır. Çox şadam ki, onun fəaliyyəti bu cür yüksək qiymətləndirilir və tanınır. Elə bilirəm ki, o, xoşməramlı səfir adını daşımağa layiqdir. Çünki o, həmişə insanlara xoş münasibəti, xoş niyyəti ilə seçilibdir. Bu, onun xasiyyətinin fərqləndirici cəhətidir. Əminəm ki, bu yeni işdə də fəal çalışacaq və fəaliyyəti ilə ümumi məqsədlərimizə töhfəsini əsirgəməyəcəkdir. Ümumi məqsədlərimiz isə bir-birimizi daha yaxından tanımaq, insanları, mədəniyyətləri tanıtmaq, müxtəlif xalqların və ölkələrin mədəniyyətlərindən bəhrələnməkdir.

Əminəm ki, Mehriban xanım bu vəzifəni səylə yerinə yetirəcək və bu vacib işdə uğurlar qazanacaqdır.

Bu fəxri adın verilməsinə görə YUNESKO-ya bir daha minnətdarlığımı bildirir, yeni səfiri təbrik edir və ona uğurlar arzulayıram.

* * *

Rəsmi hissədən sonra Mehriban xanım Əliyevaya xoşməramlı səfir fəxri adı verilməsi münasibətilə qəbul təşkil edildi.

Daha sonra mərasim iştirakçıları Mehriban Əliyevanın fəaliyyətinə həsr olunmuş jurnalla, habelə

xalqımızın adət və ənənələri, məişəti barədə məlumatları əks etdirən guşə ilə tanış oldular.

*Xalq qəzeti,
2004, 11 sentyabr*

YUNESKO-nun baş direktoru xoşməramlı səfir Mehriban xanım Əliyevanı qəbul etmişdir

YUNESKO-nun baş direktoru Koïçiro Matsuura Parisdə xoşməramlı səfirlərin illik iclasında iştirak edən xoşməramlı səfir, Heydər Əliyev Fondunun və Azərbaycan Mədəniyyətinin Dostları Fondunun prezidenti Mehriban xanım Əliyevanı qəbul etmişdir.

Görüş zamanı Mehriban xanım Əliyeva Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin səmimi salamlarını baş direktora çatdırmışdır. Son dövrdə YUNESKO ilə Azərbaycan arasında əməkdaşlığın daha da inkişaf etdiyini vurğulayan xoşməramlı səfir Azərbaycan musiqisinə, xüsusilə muğama göstərilən qayğını, onun mədəni irs siyahısına daxil edilməsini, YUNESKO-nun bu sahədə məqsədyönlü fəaliyyətini yüksək qiymətləndirmişdir.

Mehriban xanım Əliyeva rəhbərlik etdiyi fondların gördüyü işlər, maddi-mədəni irsin, o cümlədən muğamların qorunması və təbliği ilə bağlı həyata keçirilən layihələr barədə məlumat vermiş, eyni zamanda bu və digər məsələlərdə YUNESKO-nun dəstəyinə, yardımına ehtiyac duyulduğunu söyləmişdir. Mehriban xanım YUNESKO-nun xoşməramlı səfirlərinin illik iclasının ümumi fəaliyyət proqramına təsirini də vurğulamışdır.

Cənab Koïçiro Matsuura xoşməramlı səfirlərin illik iclasında iştirakına görə Mehriban xanım Əliyevaya təşəkkür etmişdir. Ötən ilin sentyabrında YUNESKO-da keçirilmiş tədbirdə Prezident İlham Əliyevin iştirakından böyük məmnunluq duyduğunu söyləyən Koïçiro Matsuura dövlətimizin başçısının onu Azərbaycana sə-

fərə dəvət etdiyini xatırlatmış və bu il həmin səfərin baş tutacağına əmin olduğunu bildirmişdir.

Baş direktor YUNESKO ilə Azərbaycan arasında elm, təhsil və mədəniyyət sahələrində mövcud əlaqələrin inkişafından razı qaldığını xüsusi vurğulamışdır. K.Matsuura Azərbaycan Prezidentinin maddi-mədəni irsin qorunması sahəsindəki tədbirlərini yüksək qiymətləndirmiş, Azərbaycanı zəngin tarixi abidələrə, mədəniyyətə, o cümlədən musiqiyə malik bir ölkə kimi səciyyələndirmişdir.

Azərbaycanın YUNESKO yanındakı daimi nümayəndəsi səfir Eleonora Hüseynova görüşdə iştirak etmişdir.

AzərTAc
2005, 4 mart

Parisdə YUNESKO-nun xoşməramlı səfirlərinin illik iclası başlanmışdır

YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri, Heydər Əliyev Fondunun və Azərbaycan Mədəniyyətinin Dostları Fondunun prezidenti Mehriban xanım Əliyeva xoşməramlı səfirlərin illik iclasında iştirak etmək üçün Fransa paytaxtına gəlmişdir.

Martın 3-də iclas öz işinə başlamışdır. YUNESKO-nun iqamətgahında Mehriban xanım Əliyevanı təşkilatın Baş direktoru Koşiuro Matsuura və digər rəsmi şəxslər səmimiyyətlə qarşılamışlar. Baş direktor iclası açaraq, xoşməramlı səfirlərin beşinci görüşünün iştirakçılarını salamlamış, son bir ildə iki nəfərin xoşməramlı səfir adına layiq görüldüyünü xatırlatmışdır. Xoşməramlı səfir adına layiq görülmüş Mehriban xanım Əliyevanın ölkəmizdəki fəaliyyətindən məlumat verən K.Matsuura bildirmişdir ki, o, 1995-ci ildən qeyri-hökumət təşkilatı olan Azərbaycan Mədəniyyətinin Dostları Fonduna rəhbərlik etməklə yanaşı, mədəni irsin

qorunması, 2003-cü ildə YUNESKO-nun bəşəriyyətin mədəni irs siyahısına daxil etdiyi muğamların təbliği və zəngin Azərbaycan musiqsinin inkişafı sahəsində xüsusi xidmətlər göstərmişdir. Xoşməramlı səfir kimi Mehriban Əliyeva mədəni irsin qorunub saxlanmasına dair Konvensiyanın təqdimatı ilə bağlı ötən ilin dekabr ayında Kazan şəhərində keçirilmiş tədbirdə iştirak etmişdir. Baş direktor son zamanlar Mehriban xanım Əliyevanın xəstə və valideyn himayəsindən məhrum uşaqlara göstərdiyi qayğını yüksək qiymətləndirmişdir.

Sonra Koşişiro Matsuura dünyanı təhdid edən hadisələrə xoşməramlı səfirlərin göstərdiyi münasibətdən, xüsusilə QİÇS kimi təhlükəli xəstəlikdən əzab çəkən xəstələrə onların köməyindən söhbət açmış, rəhbərlik etdiyi qurumun təhsil sahəsində BMT ilə əlaqəsindən ətraflı danışmış və YUNESKO-nun tədrisin keyfiyyətini daim diqqət mərkəzində saxladığını vurğulamışdır.

Baş direktor bildirmişdir ki, Cənub-Şərqi Asiyadakı dağıdıcı sunami zamanı valideynlərini itirmiş uşaqlara qayğı göstərmək məqsədi ilə YUNESKO xüsusi layihə hazırlamışdır. Cənab K.Matsuura İraq və Əfqanıstanda müharibələr nəticəsində tarixi abidələrin dağılmasından narahatlıqla bəhs etmiş, mədəniyyətin inkişafına göstərdikləri xidmətlərinə görə bir çox xoşməramlı səfirə, o cümlədən Mehriban xanım Əliyevaya təşəkkür etmişdir.

YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban Əliyeva iclasda çıxış etmişdir. O demişdir:

– Əvvəlcə, burada olmağımdan məmnunluq duyduğumu demək istəyirəm. Bildiyiniz kimi, ilk dəfədir ki, bu görüşdə iştirak edirəm və mən YUNESKO ailəsi ilə – sizinlə birgə olmağımdan çox sevinirəm.

Bu gün 2004-cü ilin sentyabr ayından xoşməramlı səfir kimi mədəni irsin qorunmasına cəlb olunduğum bir sıra layihələr barədə qısa məlumat vermək istəyirəm.

Bizim layihəmiz milli musiqimiz olan muğam və onun müxtəlif sahələrini əhatə edir. Ümumilikdə biz 10-dan çox layihə üzərində işləyirik. Bunlardan bəzilə-

ri artıq başa çatmışdır. Digərləri isə yaxın gələcək üçün nəzərdə tutulmuşdur. İcazə verin, yenidən başa çatmış bir layihə – Azərbaycan muğam sənətkarlarının əvvəllər yazılmış musiqi parçalarının təmizlənməsi və yenidən yazılması barədə danışıq. Onların orijinallarının bir çoxunu xaricdə axtarmalı olduq. Buna baxmayaraq, biz uğur əldə etdik və onları CD-lərə köçürə bildik. Sizə musiqi dəstini təqdim etmək istəyirəm. Ümid edirəm ki, bu musiqini dinləməklə siz zövq alacaqsınız. Buna əlavə olaraq, biz məşhür xanəndələr haqqında və muğam fəlsəfəsinə aid bir sıra kitablar nəşr etməyi də planlaşdırırıq.

Bizim diqqətimiz başlıca olaraq bir məsələyə – Bakı şəhərində Beynəlxalq Musiqi Mərkəzinin yaradılmasına yönəldilmişdir. Bu musiqi mərkəzinin yaradarkən nəinki musiqiçilərin, həm də musiqisevərlərin buraya gələrək musiqini dinləməsini, ənənəvi musiqimiz barədə müzakirələr aparmağı və yaşlı nəsilədən olan sənətkarların öz təcrübələrini, biliklərini və ustalıqlarını yeni nəsillə bölüşdürməsini nəzərdə tutmuşuq. Ümid edirik ki, bu mərkəz həm də müxtəlif ölkələrdən olan insanların görüş yerinə çevriləcək, dünya mədəni irsinin qorunub saxlanılması yolunda daha bir addım olacaqdır.

Sonda demək istəyirəm ki, Azərbaycan YUNESKO ilə yaxın əməkdaşlıqdan qürur duyur və onun dünyadakı layihələrinin bir hissəsi olmağa həmişə hazırdır. Sizinlə bir yerdə olmaqdan qürur duydum. Çox yaxın gələcəkdə sizi Azərbaycanda salamlamağa ümid edirəm. Çox sağ olun!

* * *

Mehriban xanım Əliyevanın çıxışı çox maraqla dinlənilmiş və sürəkli alqışlarla qarşılanmışdır.

Digər xoşməramlı səfirlər də gördükləri işlər barədə məlumat vermiş, bütün dünyanı hədələyən QIÇŞ xəstəliyinin yayılmasından narahatlıqlarını vurğulamış, YUNESKO tərəfindən həyata keçiriləcək tədbirlərə münasibətlərini bildirmiş və təkliflərini söyləmişlər.

Türkiyənin xoşməramlı səfiri ermənilər tərəfindən uydurulmuş «soyqırım» bir çox ölkələrin tanımasından narahatlığını xüsusi vurğulamış, YUNESKO xətti ilə bu məsələnin araşdırılmasına dünyanın tanınmış tarixçi alimlərinin cəlb olunmasını xahiş etmişdir.

İclasın gedişində sunami faciəsini, Əfqanıstanda buddizmə məxsus tarixi abidənin taliblər tərəfindən dağıdılmasını, ərəb dünyası musiqisini, adət və ənənələrini əks etdirən, Afrika ölkələrində içməli su problemindən, uşaqlar arasında savadsızlıqdan bəhs edən sənədli filmlər göstərilmişdir.

Sonra YUNESKO-nun Baş direktoru Koşiro Matsuura xoşməramlı səfirlərlə xatirə şəkli çəkirmiş və onların şərəfinə ziyafət vermişdir. Azərbaycan Prezidentinin İcra Aparatının humanitar siyasət şöbəsinin müdiri Fatma Abdullazadə və ölkəmizin YUNESKO-dakı səfiri Eleonora Hüseynova iclasda iştirak etmişlər.

Əsgər ƏLİYEV
Xalq qəzeti,
2005, 4 mart

YUNESKO-nun Xoşməramlı Səfirlər Proqramının Rəhbəri

2005-ci il martın 3-də Parisdə YUNESKO-nun iqamətgahında xoş məramlı səfirlərin illik iclası keçirildi. Həmin toplantıda Mehriban xanım Əliyeva iştirak etmişdir.

YUNESKO-nun baş direktoru Koşiro Matsura iclası açaraq, xoşməramlı səfirlərin beşinci görüşünün iştirakçılarını salamlamış, son bir ildə iki nəfərin xoşməramlı səfir adına layiq görüldüyünü qeyd etmiş və yeni üzvlərin fəaliyyəti ilə toplantı iştirakçılarına məlumat vermişdir. O, Azərbaycandan olan xoşməramlı səfirin həyata keçirdiyi proqram və layihələrlə qonaqları tanış etmişdir. Mehriban Əliyevanın xoşməramlı səfir

kimi ötən ilin dekabr ayında mədəni irsin qorunub saxlanmasına dair Konvensiyanın təqdimatı ilə bağlı Kazan şəhərində keçirilmiş tədbirdə fəal iştirak etməsini xüsusi vurğulamış, səfirin xəstə və valideyn himayəsindən məhrum uşaqlara göstərdiyi qayğını isə yüksək qiymətləndirmişdir.

YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban Əliyeva iclasda çıxış edərək həyata keçirdiyi proqram və layihələr haqqında məlumat vermişdir. O demişdir: “Bizim layihəmiz milli musiqimiz olan muğam və onun müxtəlif sahələrini əhatə edir. Ümumilikdə biz 10-dan çox layihə üzərində işləyirik. Bunlardan bəziləri artıq başa çatmışdır, bəziləri icra olunur. Digərləri isə yaxın gələcək üçün nəzərdə tutulmuşdur. İcazə verin, yenidən başa çatmış bir layihə – Azərbaycan muğam sənətkarlarının əvvəllər yazılmış musiqi parçalarının təmizlənməsi və yenidən yazılması barədə danışım. Onların orjinallarının bir çoxunu xaricdə axtarmalı olduq. Buna baxmayaraq, biz uğur əldə etdik və onları CD disklərə köçürə bildik. Sizə bu musiqi dəstini təqdim etmək istəyirəm. Ümid edirəm ki, bu musiqini dinləməklə Siz zövq alacaqsınız. Buna əlavə olaraq, biz məşhur xanəndələrimiz və muğam fəlsəfəsi haqqında bir sıra kitablar nəşr etməyi də planlaşdırırıq.

Bizim diqqətimiz başlıca olaraq bir məsələyə – Bakı şəhərində Beynəlxalq Musiqi Mərkəzinin yaradılmasına yönəldilmişdir. Bu musiqi mərkəzini yaradarkən nəinki musiqiçilərin, həm də musiqisevərlərin buraya gələrək musiqini dinləməsini, ənənəvi musiqimiz barədə müzakirələr aparmağı və yaşlı nəsildən olan sənətkarların öz təcrübələrini, biliklərini və ustalıqlarını yeni nəsillə bölüşdürməsini nəzərdə tutmuşuq. Ümid edirik ki, bu mərkəz həm də müxtəlif ölkələrdən olan insanların görüş yerinə çevriləcək, dünya mədəni irsinin qorunub saxlanması yolunda daha bir addım olacaqdır.” İllik toplantıda bir sıra digər məsələlər də müzakirə olunmuşdur.

İclasdan sonra Parisin “Löduayen” salonunda Azərbaycan musiqisindən ibarət konsert təşkil edilmiş-

dir. Toplantı və konsert zamanı Mehriban xanım bir sıra rəsmi şəxslərlə və xoşməramlı səfirlərlə görüşüb söhbətlər etmiş, proqramlar barədə fikir mübadiləsi aparmışdır. Mehriban xanım Əliyevanın YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri kimi həyata keçirmək istədiyi proqram və layihələr az deyildir. Onlardan bir qismi artıq ardıcıl yerinə yetirilir. Digər qismi isə hazırlanma və işlənmə dövrünü yaşayır. Belə proqram və layihələr haqqında məlumatlar yaxın gələcəkdə saytın səhifələrində öz əksini tapacaqdır.

AR MOK-nin İnformasiya Şöbəsi
2005, 28 may

***Heydər Əliyev Fondunun prezidenti,
YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban
Əliyevanın YUNESKO-nun baş direktorunun
xanımı Takaka Matsuura ilə görüşü***

Avqustun 24-də Heydər Əliyev Fondunun prezidenti, YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban Əliyeva YUNESKO-nun baş direktorunun xanımı Takaka Matsuura ilə görüşmüşdür.

Söhbət zamanı Mehriban xanım Əliyeva ölkəmizdə gedən ictimai-siyasi proseslərdə qadınların rolu barədə qonağa məlumat verdi. Azərbaycanda gender siyasətinin uğurla tətbiq olunduğunu söyləyən Mehriban xanım qadınların Milli Məclisdə və yüksək dövlət vəzifələrində təmsil olunmalarına dair çoxsaylı misallar gətirdi.

Mehriban xanım Əliyeva Azərbaycanda elmin, mədəniyyətin tərəqqisində, mədəni irsin qorunması və təbliğində YUNESKO-nun dəstəyini yüksək qiymətləndirdi.

Xanım Takaka Matsuura Bakıda keçirdikləri görüşlərdən aldığı təəssüratlarını bölüşdü. O, müstəqillik əldə etdikdən sonra Azərbaycanda baş verən

köklü dəyişikliklərin öz ölkəsində maraqla izləndiyini söylədi, YUNESKO-nun Azərbaycana diqqət yetirməsinin təsadüfi olmadığını bildirdi.

AzərTAc
2005, 24 avqust

Bakıda Beynəlxalq Muğam Mərkəzinin təmali qoyulmuşdur

Avqustun 24-də Bakıda, Dənizkənarı Milli Parkda YUNESKO-nun dəstəyi ilə yaradılan Beynəlxalq Muğam Mərkəzinin təməlinin qoyulmasına həsr olunmuş təntənəli mərasim keçirilmişdir.

Mərasimə toplaşanlar Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevi və xanımı Mehriban Əliyevanı, YUNESKO-nun Baş direktoru Koşiro Matsuuranı və xanımı Takaka Matsuuranı, bu beynəlxalq qurumun nümayəndə heyətinin üzvlərini hərarətli alqışlarla qarşıladılar.

Mərasimi Azərbaycanın mədəniyyət naziri Polad Bülbüloğlu açdı.

Möhtərəm cənab Prezident!

Hörmətli Mehriban xanım!

Hörmətli cənab Matsuura!

Hörmətli xanımlar və cənablar!

Bu gün biz milli ruhumuzun, təfəkkürümüzün ən bariz təəcəssümü olan möhtəşəm muğam sənətimizin qorunması istiqamətində növbəti və sözün əsl mənasında, tarixi hadisənin canlı iştirakçılarıyıq.

Bu gün yeni bir musiqi məbədinin – Beynəlxalq Muğam Mərkəzinin təməli qoyulur. Tədbirin müstəsna əhəmiyyətini nəzərə alaraq, Mehriban xanımın dəvəti ilə ölkəmizə gəlmiş YUNESKO-nun Baş direktoru cənab Matsuura və xanımı, YUNESKO-nun dünyada tanınmış bir sıra xoşməramlı səfirləri bizimlədirlər. Mən hörmət-

li qonaqları salamlayır, Azərbaycanın muğam ustaları, musiqiçiləri adından onlara dərin təşəkkürümü bildirim. Azərbaycan xalq musiqisinin şah qolu olan muğamlarımızın qədim tarixi var. Əsrlər boyu muğam sənətinin ilkin tərəvəti, klassik forması və orijinallığı Yaxın Şərq və Orta Asiya ölkələri arasında, demək olar ki, Azərbaycanda qorunub saxlanılmışdır. Dəfələrlə nüfuzlu beynəlxalq forumlarda, festivallarda, müsabiqələrdə, simpoziumlarda səslənən Azərbaycan muğamları həmişə böyük məhəbbətlə, alqışlarla qarşılanmış, onu yaran xalqın qüdrətini bir daha sübut etmişdir.

Xalqımızın canına, qanına hopmuş, daxili dünyanın ayrılmaz hissəsi olan muğam sənəti 2003-cü ildə YUNESKO-nun tərtib etdiyi «Bəşəriyyətin şifahi və qeyri-maddi irsinin şah əsərləri» siyahısına daxil edilmişdir.

Azərbaycan muğamları bu gün də yaşayır və inkişaf edir. Əlbəttə, muğamları yaşadan və inkişaf etdirən – onun ifaçılarıdır. Onların sırasında bütün dünyada tanınan adlar vardır.

Muğam aləmində Qarabağ muğam məktəbi xüsusi yer tutur və təsadüfi deyil ki, bu yaxınlarda Mehriban xanımın təşəbbüsü və rəhbərliyi ilə «Qarabağ xanəndələri» adlı çox nəfis bir albom buraxılmış və onun təntənəli təqdimatı keçirilmişdir.

Azərbaycan Respublikasının birinci xanımı Mehriban Əliyevanın YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri seçilməsi ilə muğamlarımızın qorunması və təbliği yeni vüsət tapmışdır. Məhz Mehriban xanımın təşəbbüsü ilə Azərbaycan Dövlət Filarmoniyasında xalq musiqisi ifaçılarının silsilə konsertləri təşkil olunur, muğam ustaları ilə işgüzar görüşlər keçirilir. Azərbaycan mədəniyyətinə, incəsənətinə daim qayğı və diqqət göstərən Mehriban xanımın muğam ustalarına verdiyi dəstək onları ruhlandırır, yeni uğurlara səfərbər edir!

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti möhtərəm İlham Əliyev xalq musiqisinə, xüsusilə muğam sənətçi-

lərinə daim qayğı göstərir. Muğamlarımızın yaşaması, qorunması və dünyada tanınması üçün bu gün təməlini qoyduğumuz Beynəlxalq Muğam Mərkəzinin yaradılması haqqında sərəncam, muğam ifaçılarının böyük bir hissəsinin yüksək mükafatlara, fərdi təqaüdlərə, fəxri adlara layiq görülməsi buna sübutdur.

İnanıram ki, Beynəlxalq Muğam Mərkəzi bu canlı və nadir sənətin bütün dünyada təbliği və tanınması, habelə tədqiqi və öyrənilməsi sahəsində nüfuzlu bir mədəniyyət ocağına çevriləcək və bizim hamımız onun keçirəcəyi mötəbər tədbirlərin, konsertlərin, festival və simpoziumların iştirakçısı olacağıq.

Mən buna əminəm və hamınızı bu münasibətlə səmimi qəlbdən təbrik edirəm.

Diqqətinizə görə minnətdaram.

İndi də icazənizlə, sözü YUNESKO-nun musiqi sahəsində qızıl mükafatını alan, Azərbaycan Respublikasının xalq artisti Alim Qasimova verim.

* * *

Görkəmli muğam ustası, Azərbaycan muğamlarının dünyada tanınması işində böyük xidmətləri olan xalq artisti Alim Qasimov mərasim iştirakçılarını, xarici qonaqları bütün muğamseverlər adından salamlayaraq dedi ki, mən bu ulu sənətin yolçusu kimi çox seviniyəm. Bakının çox gözəl yerində Beynəlxalq Muğam Mərkəzinin bünövrəsi qoyulur. Ona görə bu işin təşəbbüsçülərinə, bu işdə böyük kömək edənlərə minnətdarlığımızı bildirirəm. Xalqımızın bir bayatısını xatırlatmaq istəyirəm:

Əzizim bizim qala,
Həmişə bizim qala.
Tikmədim, özüm qalam,
Tikdim ki, izim qala.
Çox sağ olun, minnətdaram.

**YUNESKO-nun Baş direktoru
Koşiro Matsuuranın çıxışı**

– Zati-aliləri cənab Prezident!

Hörmətli xanım Əliyeva!

Hörmətli mədəniyyət naziri!

Hörmətli qonaqlar!

Hörmətli dostlar, xanımlar və cənablar!

Mən bugünkü təməlqoyma mərasimində iştirakımdan dərin məmnunluq hissi duyuram. Sizinlə birgə bu mərasimdə iştirak etməyimdən çox şadam.

Yaradılacaq Beynəlxalq Muğam Mərkəzi, şübhəsiz ki, öz töhfəsini verəcəkdir. Mədəniyyət nazirinin dediyi kimi, 2003-cü ilin noyabr ayında Azərbaycan muğamının 28 əsəri qeyri-maddi mədəni irs siyahısına daxil edilmişdir. Bu da YUNESKO-nun İkinci Bəyannaməsində əks olunmuşdur. Bildiyiniz kimi, bu ilin mart ayından sentyabr ayına qədər Yaponiyada beynəlxalq sərgi keçirilmişdir və mən orada qərar qəbul etdim ki, iyulun 27-də həmin sərgidə BMT günü qeyd olunsun.

BMT günü zamanı mən dünyanın qeyri-maddi mədəni irsi siyahısına daxil olan əsas musiqi əsərləri sırasında məhz Azərbaycan muğamının da səsləndirilməsi, təqdim olunması qərarına gəlmişdim və bu mərasim çox yaxşı təşkil edilmişdi.

Xanım Mehriban Əliyevaya mən xüsusi minnətdarlığımı bildirirəm ki, Azərbaycanın muğam ustalarından ibarət bir qrupun həmin vaxt Yaponiyaya göndərilməsinə öz yardımını göstərdi. Buna görə də ona ürəkdən minnətdaram. Orada muğamı dinləyən bütün yaponlar, ümumiyyətlə, digər ölkələrdən gəlmiş sərgi iştirakçıları bundan çox böyük və xoş təəssürat aldılar.

Mən bu gün buraya gəlməmişdən əvvəl İçərişəhər də oldum. Onu da deyim ki, İçərişəhər də bu günlərdə dünyanın mədəni irsi siyahısına daxil edilmişdir. Bu təşəbbüs maddi mədəniyyət abidələrinin qorunmasına dair 1972-ci ildə qəbul olunmuş Konvensiya çərçivəsində qaldırılmışdır. Bu Konvensiya şifahi və qeyri-maddi

mədəni irsə aid deyildir. Bunu nəzərə alaraq, YUNESKO 2003-cü ildə qeyri-maddi mədəni dəyərlərin qorunması ilə bağlı yeni bir Konvensiya qəbul etdi. Bu Konvensiyanın müddəalarına uyğun olaraq, Azərbaycan muğamı da qeyri-maddi mədəni dəyərlərin biri kimi, həmin Konvensiyanın əks etdirdiyi siyahıya daxil olundu.

Azərbaycan muğamının əsas əsərləri bundan sonra qorunmağa başlandı. Mən sizə məlumat vermək istəyirəm ki, bu proses davam edəcək və bu siyahıya gələcəkdə muğam sahəsində yeni əsərlər də daxil olunaçaqdır.

YUNESKO maddi və qeyri-maddi mədəni irslərin qorunmasında çox qətiyyətlidir, əzmlidir. Bu mənada adlarını çəkdiyim iki konvensiya hüquqi baxımdan çox mühüm sənədlərdir!

Beynəlxalq Muğam Mərkəzi muğamın təbliğ olunmasında, onun tam qorunmasında və dünyada daha da tanıtılmasında xüsusilə əhəmiyyətli rol oynayacaqdır. İnanırıq ki, bu nümunəyə uyğun olaraq, bütün dünyada qeyri-maddi mədəni irsin qorunmasına daha da böyük diqqət yetiriləcəkdir.

Bu gün burada cənab Prezident İlham Əliyevlə, xanım Mehriban Əliyeva və YUNESKO-nun xoşməramlı səfirləri ilə birlikdə təməlqoyma mərasimində iştirak etməkdən böyük məmnunluq duyduğumu bir daha ifadə edirəm. Sağ olun.

* * *

Prezident İlham Əliyev mərasimdə nitq söylədi.

**Azərbaycan Prezidenti
İlham Əliyevin mərasimdə nitqi**

YUNESKO-nun hörmətli Baş direktoru cənab Matsuura!

Hörmətli xanım Matsuura! Hörmətli qonaqlar, xanımlar və cənablar!

Mən sizi bir daha salamlayıram və bu gün Beynəlxalq Muğam Mərkəzinin təməl daşının qoyulması münasibətilə hamınızı ürəkdən təbrik edirəm. Bu gün böyük bayramdır. Muğam Azərbaycan mədəniyyətinin ən gözəl incisidir.

Azərbaycan musiqisi muğam üzərində qurulmuşdur. Biz öz mədəni irsimizə çox böyük diqqətlə və qayğı ilə yanaşıırıq. Azərbaycanın çox zəngin mədəniyyəti var və biz çalışırıq ki, öz mədəniyyətimizi inkişaf etdirək və dünya ictimaiyyətinə daha da yaxşı tanıdaq. Muğam hər bir azərbaycanlı üçün çox əzizdir, doğmadır. Ancaq bu günə qədər Azərbaycanda muğam evi, Muğam Mərkəzi yox idi. Mən çox şadam ki, bu gün təməlini qoyduğumuz bina bir müddətdən sonra öz qapılarını açacaq və Azərbaycanda çox gözəl Muğam Mərkəzi yaradılacaqdır.

Şübhə etmirəm ki, bu mərkəz qısa müddət ərzində tikilib başa çatdırılacaq, dünyanın ən yüksək standartlarına cavab verəcəkdir. Ümid edirəm ki, YUNESKO-nun Baş direktoru cənab Matsuura və dəyərli qonaqlarımız Muğam Mərkəzinin açılış mərasimində də bizimlə bərabər olacaqlar. Bu gün həqiqətən çox böyük bayramdır. Azərbaycan musiqisevərlərinin bayramıdır, muğam ustalarının bayramıdır və bütün Azərbaycan xalqının bayramıdır. Çünki nə qədər ki, muğam var, Azərbaycan xalqı da var.

Bu fürsətdən istifadə edərək, cənab Matsuuraya dərin minnətdarlığımı bildirirəm ki, onun şəxsi təşəbbüsü ilə Azərbaycanın milli irsinin, mədəni irsinin qorunması işində böyük işlər görüldübdür. YUNESKO-nun vasitəsilə Azərbaycan öz mədəniyyətini dünya ictimaiyyətinə daha geniş şəkildə təqdim edə bilibdir. Ümid edirəm ki, gələcəkdə YUNESKO ilə Azərbaycan arasında gözəl əməkdaşlıq ənənələri yaşayacaqdır və möhkəmlənəcəkdir. Cənab Matsuuranın Azərbaycanın mədəni irsinin təbliğ olunmasında və YUNESKO tərəfindən qorunmasında müstəsna xidmətləri vardır və bu, Azərbaycanda yüksək qiymətləndirilir. Bu məqsədlə bu gün mənim sərəncamımla cənab Matsuura Azərbaycanın

yüksək mükafatı – «Şöhrət» ordeni ilə təltif olunubdur. Bu münasibətlə sizi bir daha ürəkdən təbrik edirəm.

Əziz dostlar, Beynəlxalq Muğam Mərkəzinin təməlinin qoyulması münasibətilə sizin hamınızı bir daha ürəkdən təbrik edirəm. Sizə cansağlığı, uğurlar arzulayıram. Sağ olun.

* * *

Sonra Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və YUNESKO-nun Baş direktoru Koşiuro Matsuura gilizi binanın təməlinə qoydular və ilk beton qarışığı tökdülər. Gilizin içərisindəki kağızda Azərbaycan və ingilis dillərində bu sözlər yazılmışdı: «YUNESKO-nun dəstəyi ilə yaradılan Beynəlxalq Muğam Mərkəzinin təməl daşı Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev və YUNESKO-nun Baş direktoru Koşiuro Matsuura tərəfindən 2005-ci il avqustun 24-də qoyulmuşdur».

Mərasimdə iştirak edən muğam ustaları, mədəniyyət və incəsənət xadimləri Prezident İlham Əliyevlə səmimi görüşdülər, dövlətimizin başçısına və Mehriban xanım Əliyevaya bu tarixi hadisəyə, muğam sənətinə verdikləri yüksək qiymətə görə dərin təşəkkürlərini bildirdilər.

Xalq qəzeti,

2005, 25 avqust

***Heydər Əliyev Fondunun prezidenti,
YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri
Mehriban xanım Əliyevanın bu təşkilatın
baş direktoru Koşiuro Matsuura ilə görüşü***

Sentyabrın 16-da Parisdə Heydər Əliyev Fondunun və Azərbaycan Mədəniyyəti Dostları Fondunun prezidenti, YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban xanım Əliyeva YUNESKO-nun baş direktoru Koşiuro Matsuura ilə görüşmüşdür.

YUNESKO-nun baş direktoru Mehriban xanımı hörmətlə qarşıladı, BMT-nin 60 illiyi ilə əlaqədar Nyu-Yorkda keçirilən tədbirə qatıldığı üçün akademik Yusif Məmmədəliyevin 100 illiyi ilə bağlı yubiley mərasimində iştirak edə bilməməsindən təəssüfləndiyini söylədi. Cənab Matsuura dedi ki, mənə verilən məlumata görə, yubiley tədbirləri yüksək səviyyədə keçmişdir. Baş direktor Azərbaycana son səfərini məmnunluqla xatırlayaraq, ona və nümayəndə heyətinə göstərilən qonaqpərvərliyə görə Mehriban xanıma dərin minnətdarlığını bildirdi. Bakıdakı görüşlərin onda çox gözəl təəssürat yaratdığını söyləyən Koişiro Matsuura YUNESKO ilə Azərbaycan arasındakı əlaqələrin yüksək səviyyədə olduğunu vurğuladı.

Mehriban xanım Əliyeva səmimi və xoş sözlərə görə baş direktora təşəkkür etdi, akademik Yusif Məmmədəliyevin yubileyinin Parisdə qeyd olunmasından məmnunluğunu bildirdi. O, YUNESKO ilə Azərbaycan arasında əməkdaşlığın inkişafından razılıqla söhbət açaraq, qarşılıqlı əlaqələrin bundan sonra da yüksələn xətlə inkişaf edəcəyini vurğuladı.

Səmimilik şəraitində keçən görüşdə qarşılıqlı maraq doğuran məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi edildi.

AzərTAc
2005, 16 sentyabr

YUNESKO İcərişəhər üçün xüsusi komissiya göndərəcək

Ötən həftə Azərbaycana rəsmi səfərini başa çatdıran Baş direktor K.Matsuura belə deyib

Ötən həftənin ən yadda qalan hadisələrindən biri də YUNESKO-nun Baş direktoru Koişiro Matsuuranın Azərbaycana üç günlük rəsmi səfəri oldu. Koişiro Matsu-

ura cümə günü Azərbaycanı tərk etdi. YUNESKO Baş direktorunu Heydər Əliyev adına Beynəlxalq Hava Limanında mədəniyyət naziri Polad Bülbüloğlu, «AzAL» Dövlət Şirkətinin prezidenti Cahangir Əsgərov və digər rəsmi şəxslər yola saldı. Bakını tərk etməzdən əvvəl Koişiro Matsuura səfər təəssüratlarını jurnalistlərlə bölüşdü: «Mən çox şadam ki, səfərim uğurla keçdi. Cənab Prezident İlham Əliyev və xanımı Mehriban Əliyevaya, o cümlədən, ölkənizin mədəniyyət və təhsil nazirlərinə xüsusi minnətdarlığımı bildirmək istəyirəm. Səfərimin ən böyük uğuru Azərbaycanla YUNESKO arasında qarşılıqlı əməkdaşlıq haqqında memorandumun imzalanmasıdır. Bu sənəd YUNESKO və Azərbaycan arasında bir çox sahələrdə, ilk növbədə, təhsil və mədəniyyət sahələrində əməkdaşlığın yeni mərhələsini açıb. Qobustan tarixi qoruğunun YUNESKO-nun maddi-mədəni abidələr siyahısına daxil edilməsi ilə bağlı Azərbaycana xüsusi ekspertlər qrupu göndərmək niyyətindəyəm».

Koişiro Matsuura YUNESKO tərəfindən qorunan abidələr siyahısına daxil edilmiş İçərişəhərin açınacaqlı durumundan narahatlıq keçirdiyini deyib: «İçərişəhər YUNESKO tərəfindən qorunur. Təəssüf ki, bu nadir maddi irs YUNESKO-nun təhlükədə olan abidələri siyahısına daxildir. İçərişəhəri bu siyahıdan çıxarmaq üçün Azərbaycan və YUNESKO-nun birgə səy göstərməsi vacibdir. Mən geri qayıtdıqdan sonra bu məsələni xüsusi diqqətdə saxlayacağam. İçərişəhərin mövcud durumunu dəyərləndirmək üçün YUNESKO Azərbaycana xüsusi komissiya göndərəcək». Koişiro Matsuura Azərbaycana səfərinin yekunlarına həsr olunmuş hesabat hazırlamaq və təşkilatın müzakirəsinə təqdim etmək niyyətindədir. Qeyd edək ki, Koişiro Matsuuranın Azərbaycana səfəri Heydər Əliyev Fondunun rəhbəri, Azərbaycan Mədəniyyətinin Dostları Fondunun prezidenti, YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban Əliyevanın dəvəti ilə baş tutub.

*Kino,
2005, 31 avqust*

***Heydər Əliyev Fondunun prezidenti,
YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri
Mehriban xanım Əliyevanın Fransaya səfəri***

Sentyabrın 13-də Parisdə YUNESKO-nun iqamətgahında görkəmli Azərbaycan alimi akademik Yusif Məmmədəliyevin anadan olmasının 100 illiyinə həsr olunmuş təntənəli mərasim keçirilmişdir.

Tədbirdə iştirak etmək üçün Parisə gəlmiş Heydər Əliyev Fondunun və Azərbaycan Mədəniyyətinin Dostları Fondunun prezidenti, YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban xanım Əliyevanı YUNESKO-nun iqamətgahında təşkilatın baş direktorunun xanımı Takaka Matsuura, baş direktorun müavini Valter Erdelen və digər rəsmi şəxslər qarşılamışlar.

Azərbaycanın mədəniyyət naziri Polad Bülbüloğlu foto həvəskarı olan alimin vaxtilə çəkdiyi fotosəkillərdən ibarət sərgi barədə Mehriban xanım Əliyevaya və qonaqlara məlumat verərək bildirmişdir ki, bu fotolar dünya şöhrətli alimin maraq dairəsinin genişliyini, eyni zamanda Vətəninə, xalqına bağlılığını əks etdirir.

Mehriban xanım və yubiley mərasiminin iştirakçıları Yusif Məmmədəliyevin çəkdiyi fotosəkillərə maraqla tamaşa etmişlər.

Yubiley mərasimi Y.Məmmədəliyevin həyat və fəaliyyətindən bəhs edən “Zamanın zirvəsi” sənədli filmi-nin nümayişi ilə başlanmışdır.

YUNESKO-nun baş direktoru adından onun müavini Valter Erdelen, habelə Fransa Kimya Cəmiyyətinin prezidenti Arman Latt və Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının prezidenti Mahmud Kərimov mərasimdə çıxış etmişlər. Natiqlər akademik Yusif Məmmədəliyevin 100 illiyinin YUNESKO-nun iqamətgahında keçirilməsinin bu qurum üçün böyük şərəf olduğunu vurğulamış, alimin kimya elminin, müasir neft kimyası sənayesinin inkişafında əvəzsiz xidmətlər göstərdiyini, onun 200-dən artıq elmi məqalənin və 6 monoqrafiyanın müəllifi

olduğunu, alimin ixtirasının məhsulu olan yeni yanacaq texnologiyasının İkinci Dünya müharibəsində qələbənin qazanılmasında böyük rol oynadığını, Sumqayıtda kimya müəssisələrinin yaradılmasında xüsusi əmək sərf etdiyini, ölkəsini beynəlxalq elmi məclislərdə layiqincə təmsil etdiyini vurğulamış, Azərbaycanda Şamaxı astrofizika rəsədxanasının, beş yeni elmi tədqiqat institutunun fəaliyyətə başlamasının məhz Yusif Məmmədəliyevin adı ilə bağlı olduğunu bildirmişlər.

Alimin nəvəsi Yusif Məmmədəliyev çıxışında bu mərasimin təkcə babasının xatirəsinə deyil, bütün Azərbaycan elminə həsr edildiyini, alimin xatirəsinin əbədiləşdirilməsində ulu öndərimiz Heydər Əliyevin böyük xidmətləri olduğunu xüsusi vurğulamışdır. O, babasının adını daşımından fəxr duyduğunu söyləmiş, belə bir mötəbər tədbirin keçirilməsinə görə YUNESKO-nun baş direktoru Koşişiro Matsuuraya və Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevə Məmmədəliyevlər ailəsi adından təşəkkür etmişdir.

YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban xanım Əliyeva mərasimdə çıxış etmişdir.

Tədbirin sonunda Azərbaycan incəsənət ustaları geniş konsert proqramı ilə çıxış etmişlər. Konsert zamanı milli rəqslərimiz ifa olunmuş, Azərbaycanı tərənnüm edən mahnılar səslənmişdir.

Konsertin gedişi zamanı ölkəmizin zəngin tarixi abidələrini, gözoxşayan mənzərələrini, Bakı və Parisin görməli yerlərini əks etdirən sənədli filmlərdən parçalar da nümayiş etdirilmişdir.

Mehriban xanım Əliyeva konsertdən sonra incəsənət ustalarımıza təşəkkürünü bildirmiş, onlarla xatirə şəkli çəkdirmişdir.

Yubiley mərasimindən sonra Azərbaycan mətbəxinin ləziz yeməklərinin təqdim edildiyi ziyafət verilmişdir.

Sentyabrın 16-da Parisdə Heydər Əliyev Fondunun və Azərbaycan Mədəniyyəti Dostları Fondunun prezidenti, YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban

xanım Əliyeva YUNESKO-nun baş direktoru Koşiro Matsuura ilə görüşmüşdür.

YUNESKO-nun baş direktoru Mehriban xanımı hörmətlə qarşıladı, BMT-nin 60 illiyi ilə əlaqədar Nyu-Yorkda keçirilən tədbirə qatıldığı üçün akademik Yusif Məmmədəliyevin 100 illiyi ilə bağlı yubiley mərasimində iştirak edə bilməməsindən təəssüfləndiyini söylədi. Cənab Matsuura dedi ki, mənə verilən məlumata görə, yubiley tədbirləri yüksək səviyyədə keçmişdir. Baş direktor Azərbaycana son səfərini məmnunluqla xatırlayaraq, ona və nümayəndə heyətinə göstərilən qonaqpərvərliyə görə Mehriban xanıma dərin minnətdarlığını bildirdi. Bakıdakı görüşlərin onda çox gözəl təəssürat yaratdığını söyləyən Koşiro Matsuura YUNESKO ilə Azərbaycan arasındakı əlaqələrin yüksək səviyyədə olduğunu vurğuladı.

Mehriban xanım Əliyeva səmimi və xoş sözlərə görə baş direktora təşəkkür etdi, akademik Yusif Məmmədəliyevin yubileyinin Parisdə qeyd olunmasından məmnunluğunu bildirdi. O, YUNESKO ilə Azərbaycan arasında əməkdaşlığın inkişafından razılıqla söhbət açaraq, qarşılıqlı əlaqələrin bundan sonra da yüksələn xətlə inkişaf edəcəyini vurğuladı.

Səmimilik şəraitində keçən görüşdə qarşılıqlı maraq doğuran məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi edildi.

AzərTAc
2005, 13 sentyabr

Azərbaycan – YUNESKO əlaqələri

Akademik Yusuf Məmmədəliyevin yubileyi Parisdə, YUNESKO-nun iqamətgahında qeyd edilmişdir.

Parisdə, YUNESKO-nun iqamətgahında görkəmli Azərbaycan alimi akademik Yusuf Məmmədəliyevin anadan olmasının 100 illiyinə həsr olunmuş təntənəli mərasim keçirilmişdir.

Tədbirdə iştirak etmək üçün Parisə gəlmiş Heydər Əliyev Fondunun və Azərbaycan Mədəniyyətinin Dostları Fondunun prezidenti, YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban Əliyevanı YUNESKO-nun iqamətgahında təşkilatın Baş direktorunun xanımı Takaka Matsura, Baş direktorun müavini Valter Erdelen və digər rəsmi şəxslər qarşılamışlar. Azərbaycanın mədəniyyət naziri Polad Bülbüloğlu foto həvəskarı olan alimin vaxtilə çəkdiyi fotosəkillərdən ibarət sərgi barədə Mehriban xanım Əliyevaya və qonaqlara məlumat verərək bildirmişdir ki, bu fotolar dünya şöhrətli alimin maraq dairəsinin genişliyini, eyni zamanda Vətəninə, xalqına bağlılığını əks etdirir.

Mehriban xanım və yubiley mərasiminin iştirakçıları Yusuf Məmmədəliyevin çəkdiyi fotosəkillərə maraqla tamaşa etmişlər. Yubiley mərasimi Y.Məmmədəliyevin həyat və fəaliyyətindən bəhs edən «Zamanın zirvəsi» sənədli filminin nümayişi ilə başlanmışdır.

YUNESKO-nun Baş direktoru adından onun müavini Valter Erdelen, habelə Fransa Kimya Cəmiyyətinin Prezidenti Arman Latt və Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Prezidenti Mahmud Kərimov mərasimdə çıxış etmişlər.

Natiqlər akademik Yusuf Məmmədəliyevin 100 illiyinin YUNESKO-nun iqamətgahında keçirilməsinin bu qurum üçün böyük şərəf olduğunu vurğulamış, alimin kimya elminin, müasir neft kimyası sənayesinin inkişafında əvəzsiz xidmətlər göstərdiyini, onun 200-dən artıq elmi məqalənin və 6 monoqrafiyanın müəllifi olduğunu, alimin ixtirasının məhsulu olan yeni yanacaq texnologiyasının İkinci Dünya müharibəsində qələbənin qazanılmasında böyük rol oynadığını, Sumqayıtda kimya müəssisələrinin yaradılmasında xüsusi əmək sərf etdiyini, ölkəsini beynəlxalq elmi məclislərdə layiqincə təmsil etdiyini vurğulamış, Azərbaycanda Şamaxı Astrofizika Rəsədxanasının, beş yeni elmi-tədqiqat institutunun fəaliyyətə başlamasının məhz Yusuf Məmmədəliyevin adı ilə bağlı olduğunu bildirmişlər.

Alimin nəvəsi Yusuf Məmmədəliyev çıxışında bu mərasimin təkcə babasının xatirəsinə deyil, bütün Azərbaycan elminə həsr edildiyini, alimin xatirəsinin əbədləşdirilməsində ulu öndərimiz Heydər Əliyevin böyük xidmətləri olduğunu xüsusi vurğulamışdır. O, babasının adını daşımından fəxr duyduğunu söyləmiş, belə bir mötəbər tədbirin keçirilməsinə görə YUNESKO-nun Baş direktoru Koşiro Matsuuraya və Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevə Məmmədəliyevlər ailəsi adından təşəkkür etmişdir. YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban Əliyeva mərasimdə çıxış etmişdir.

YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban Əliyevanın çıxışı

– Hörmətli xanımlar və cənablar!

Bu gün Azərbaycanın görkəmli alimi Yusuf Məmmədəliyevin 100 illiyinə toplaşan bütün qonaqları ürəkdən salamlayıram. Bu yubiley bayramının təşkilində əməyi olan hər bir insana, xüsusilə YUNESKO-nun rəhbərliyinə və əməkdaşlarına öz dərin minnətdarlığımı bildirirəm.

Son zamanlar Azərbaycanla YUNESKO arasındakı münasibətlər çox parlaq şəkildə özünü büruzə verir. Bu, çox sevindirici haldır. Bu, keçirilmiş tədbirlərdə, bizim rəsmi və qeyri-rəsmi görüşlərimizdə, YUNESKO-nun Baş direktoru cənab Koşiro Matsuuranın ölkəmizə səfərlərində, ən əsası, adi insanlarda bu quruma olan məhəbbətdə və diqqətdə əks olunur. Mən çox şadam ki, bu gün yubiley mərasimləri həm Azərbaycanda, həm də Fransanın paytaxtı Parisdə keçirilir.

Yusuf Məmmədəliyevin 100 illik yubileyinin YUNESKO-nun təqviminə salınması onun elmi fəaliyyətinə verilən yüksək qiymətdir. Bu insan həm şəxsiyyəti, həm də elmin və təhsilin inkişafı sahəsində gördüyü işləri ilə tarixdə və insanların qəlbində yaşayır. Biz indi deyə bilərik ki, görkəmli Azərbaycan alimi YUNESKO-nun ideyalarına xidmət etmişdir.

Y.Məmmədəliyev sanki bir ömürdə bir neçə həyat yaşamışdır. İlk növbədə, bu, istedadlı alimin tədqiqatçı həyatıdır. O, Azərbaycanda üzvi kimya məktəbinin əsasını qoymuşdur. Onun adı neft elmi və neftə aid olan elmi sahələrlə sıx bağlıdır. Ölkəmizin ən böyük sərvətlərindən olan neft, sanki, bu insana öz sirlərini açmağa qərar vermiş, onun tükənməz enerji mənbəyinə çevrilmişdir. Biz Yusuf Məmmədəliyevin hər hansı tədqiqatına nəzər salsaq, orada belə bir sözə rast gələrik: ilk dəfə. Ona görə də təsadüfi deyil ki, bütün dünya Y.Məmmədəliyevi sanballı tədqiqatçı və novator kimi tanıyır. Yusuf Məmmədəliyevin həyatı mürəkkəb bir dövrə təsadüf etmişdir. İkinci Dünya müharibəsi zamanı o, elmi-tədqiqat işləri ilə bağlı fəaliyyətini davam etdirirdi. XX əsrin 40-cı illərində keçmiş Sovet İttifaqında hasil edilən neftin 70-80 faizi Azərbaycanın payına düşürdü. Ölkəmiz həm təbil ehtiyatları hesabına, həm də elmi potensialı ilə faşizm üzərində qələbənin qazanılmasında çox böyük rol oynamışdı.

Yusuf Məmmədəliyev həm də böyük bir maarifçi həyatı yaşamışdır. Demək olar ki, görkəmli alim müəllimlik istedadına da malik idi. O, ilk dəfə dərs demək üçün sinfə daxil olanda cəmi 16 yaşı vardı. Azərbaycan Dövlət Universitetinin dosenti, kafedra müdiri, professoru və nəhayət rektoru olarkən belə, o, öyrənmək və öyrətməkdən çox böyük zövq alan bir insan idi. Alimin qoyub getdiyi irs təkcə onun kitablarında və elmi ixtiralarında yox, həm də bir çox gənclərin taleyindədir.

YUNESKO-nun yarandığı 1945-ci ildə Y.Məmmədəliyev Azərbaycan Elmlər Akademiyasının banilərindən biri kimi, onu təsis etmişdir. Qısa bir müddətdən sonra Akademiyanın prezidenti seçilmiş və müasir tələblərə cavab verən elm ocağı yaratmışdır. Bu insanın ömrü təzadlarla da dolu idi. Y.Məmmədəliyev çox sülhsevər insan idi. Lakin onun yaratdığı maddələr inanılmaz gücə malik idi. O, çox təmkinli adam idi. Lakin onun ixtiraları maşınların, təyyarələrin sürətinin artmasına imkan vermişdir. O, olduqca açıqqəlbli bir in-

san idi. Lakin kifayət qədər bağlı cəmiyyətdə yaşayıb-yaradırdı.

Yusuf Məmmədəliyevin ömrü çox qısa, lakin çox parlaq olmuşdur. O, işlədikcə, yaratdıqca, qurduqca yenə də işləməyə, yaratmağa və qurmağa çalışırdı. Sanki harayasa tələsirdi. Kim bilir, bəlkə də qeyri-adi intuisiya ona xəbər verirdi ki, vaxt az, amma görüləsi işlər çoxdur.

Bu gün Y.Məmmədəliyevin 100 illik yubileyinin YUNESKO-da keçirilməsinin çox böyük rəmzi mənası var. Bu insan bütün ömrünü elmə, təhsilə və mədəniyyətə həsr etmişdir. YUNESKO, əslində, bu gün öz sadıq əsgərlərindən birinin yubileyini qeyd edir. Məhz bu mənada mən deyərdim ki, Yusuf Məmmədəliyev xoşbəxt insan idi.

Əziz dostlar, çıxışımın sonunda mən sizi bu bayram münasibətilə bir daha təbrik edirəm. Azərbaycanla YUNESKO-nun əməkdaşlığına yeni uğurlar və böyük gələcək arzulayıram. Çox sağ olun!

Mehriban xanımın çıxışı sürəkli alqışlarla qarşılanmışdır. Tədbirin sonunda Azərbaycan incəsənət ustaları geniş konsert proqramı ilə çıxış etmişlər. Konsert zamanı milli rəqslərimiz ifa olunmuş, Azərbaycanı tərənnüm edən mahnılar səslənmişdir.

Konsertin gedişi zamanı ölkəmizin zəngin tarixi abidələrini, gözoşxayan mənzərələrini, Bakı və Parisin görməli yerlərini əks etdirən sənədli filmlərdən parçalar da nümayiş etdirilmişdir.

Mehriban Əliyeva konsertdən sonra incəsənət ustalarımıza təşəkkürünü bildirmiş, onlarla xatirə şəkli çəkdirmişdir.

Yubiley mərasimindən sonra Azərbaycan mətbəxinin ləziz yeməklərinin təqdim edildiyi ziyafət verilmişdir.

Əsgər ƏLİYEV
Azərbaycan,
2005, 15 sentyabr

Parisdə YUNESKO-nun iqamətgahında akademik Yusuf Məmmədəliyevin anadan olmasının 100 illiyinə həsr olunmuş təntənəli mərasim

Sentyabrın 13-də Parisdə YUNESKO-nun iqamətgahında görkəmli Azərbaycan alimi akademik Yusuf Məmmədəliyevin anadan olmasının 100 illiyinə həsr olunmuş təntənəli mərasim keçirilmişdir.

Tədbirdə iştirak etmək üçün Parisə gəlmiş Heydər Əliyev Fondunun və Azərbaycan Mədəniyyətinin Dostları Fondunun prezidenti, YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban xanım Əliyevanı YUNESKO-nun iqamətgahında təşkilatın baş direktorunun xanımı Takaka Matsuura, baş direktorun müavini Valter Erdelen və digər rəsmi şəxslər qarşılamışlar.

Azərbaycanın mədəniyyət naziri Polad Bülbüloğlu foto həvəskarı olan alimin vaxtilə çəkdiyi fotosəkillərdən ibarət sərgi barədə Mehriban xanım Əliyevaya və qonaqlara məlumat verərək bildirmişdir ki, bu fotolar dünya şöhrətli alimin maraq dairəsinin genişliyini, eyni zamanda Vətəninə, xalqına bağlılığını əks etdirir.

Mehriban xanım və yubiley mərasiminin iştirakçıları Yusuf Məmmədəliyevin çəkdiyi fotosəkillərə maraqla tamaşa etmişlər.

Yubiley mərasimi Y.Məmmədəliyevin həyat və fəaliyyətindən bəhs edən “Zamanın zirvəsi” sənədli filmi-nin nümayişi ilə başlanmışdır.

YUNESKO-nun baş direktoru adından onun müavini Valter Erdelen, habelə Fransa Kimya Cəmiyyətinin prezidenti Arman Latt və Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının prezidenti Mahmud Kərimov mərasimdə çıxış etmişlər. Natiqlər akademik Yusuf Məmmədəliyevin 100 illiyinin YUNESKO-nun iqamətgahında keçirilməsinin bu qurum üçün böyük şərəf olduğunu vurğulamış, alimin kimya elminin, müasir neft kimyası sənayesinin inkişafında əvəzsiz xidmətlər göstərdiyini, onun 200-

dən artıq elmi məqalənin və 6 monoqrafiyanın müəllifi olduğunu, alimin ixtirasının məhsulu olan yeni yanacaq texnologiyasının İkinci Dünya müharibəsində qələbənin qazanılmasında böyük rol oynadığını, Sumqayıtda kimya müəssisələrinin yaradılmasında xüsusi əmək sərf etdiyini, ölkəsini beynəlxalq elmi məclislərdə layiqincə təmsil etdiyini vurğulamış, Azərbaycanda Şamaxı astrofizika rəsədxanasının, beş yeni elmi tədqiqat institutunun fəaliyyətə başlamasının məhz Yusuf Məmmədəliyevin adı ilə bağlı olduğunu bildirmişlər.

Alimin nəvəsi Yusuf Məmmədəliyev çıxışında bu mərasimin təkcə babasının xatirəsinə deyil, bütün Azərbaycan elminə həsr edildiyini, alimin xatirəsinin əbədləşdirilməsində ulu öndərimiz Heydər Əliyevin böyük xidmətləri olduğunu xüsusi vurğulamışdır. O, babasının adını daşımından fəxr duyduğunu söyləmiş, belə bir mötəbər tədbirin keçirilməsinə görə YUNESKO-nun baş direktoru Koşiro Matsuuraya və Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevə Məmmədəliyevlər ailəsi adından təşəkkür etmişdir.

YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban xanım Əliyeva mərasimdə çıxış etmişdir.

Tədbirin sonunda Azərbaycan incəsənət ustaları geniş konsert proqramı ilə çıxış etmişlər. Konsert zamanı milli rəqslərimiz ifa olunmuş, Azərbaycanı tərənnüm edən mahnılar səslənmişdir.

Konsertin gedişi zamanı ölkəmizin zəngin tarixi abidələrini, gözoxşayan mənzərələrini, Bakı və Parisin görməli yerlərini əks etdirən sənədli filmlərdən parçalar da nümayiş etdirilmişdir.

Mehriban xanım Əliyeva konsertdən sonra incəsənət ustalarımıza təşəkkürünü bildirmiş, onlarla xatirə şəkli çəkdirmişdir.

Yubiley mərasimindən sonra Azərbaycan mətbəxinin ləziz yeməklərinin təqdim edildiyi ziyafət verilmişdir.

*AzərTAc
2005, 15 sentyabr*

***Heydər Əliyev Fondunun prezidenti,
YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri
Mehriban xanım Əliyevanın Fransaya səfəri***

Heydər Əliyev Fondunun və Azərbaycan Mədəniyyətinin Dostları Fondunun prezidenti, BMT-nin Elm, Təhsil və Mədəniyyət Məsələləri Təşkilatının (YUNESKO) xoşməramlı səfiri Mehriban Əliyeva bu qurumun 60 illiyi ilə bağlı keçirilən yubiley tədbirlərində iştirak etmək üçün Parisə gəlmişdir.

YUNESKO-nun iqamətgahında Mehriban xanım Əliyevanı təşkilatın rəsmiləri böyük hörmətlə qarşılamışlar.

Yığıncaqdan əvvəl Mehriban xanım Əliyeva BMT-nin keçmiş baş katibi Butros Butros Qali, ayrı-ayrı vaxtlarda YUNESKO-nun baş direktorları işləmiş Amadu Mathar M.Bov və Federiko Mayor ilə görüşmüşdür.

Təntənəli mərasimdə əvvəlcə bu mötəbər təşkilatın tarixini əks etdirən film göstərilmiş, müxtəlif dünya xalqlarının dilində YUNESKO-nun məram və məqsədləri səsləndirilmişdir.

Yubiley tədbirini giriş sözü ilə açan YUNESKO-nun baş direktoru Koşiro Matsuura dünyanın tanınmış ictimai və siyasi xadimlərinin mərasimdə iştirak etməsini qurumun yüksək nüfuzundan xəbər verdiyini bildirmişdir. O, müxtəlif ölkələrin təhsil, elm və mədəniyyət sahələrində əməkdaşlıq qurmaq məqsədi ilə 1945-ci il noyabrın 16-da yaradılmış təşkilatın – YUNESKO-nun çətin, lakin şərəfli yol keçdiyini xatırlatmış, onun kommunikasiya, mədəniyyət, elm və təhsil kimi mühüm sahələri əhatə etdiyini, insanların formalaşmasında xüsusi rol oynadığını vurğulamışdır. Baş direktor rəhbərlik etdiyi təşkilatın xalqlar arasında hər cür dini və irqi ayrı-seçkiliyi rədd etdiyini, insanların yaratdığı maddi və mədəni irslərə hörmətlə yanaşdığını, dünyanın bütün bölgələrində qeyri-maddi sərvətlərin qorunması, müasir dövrdə mədəniyyətlərin sintezinə,

elm, təhsil və mədəniyyətin inkişafına xüsusi qayğı göstərdiyini bildirmişdir.

Koişiro Matsuura YUNESKO-nun fəaliyyətinin təkcə bu missiya ilə məhdudlaşmadığını diqqətə çatdırmış və demişdir ki, hazırda bəşəriyyətin əsas problemlərindən olan müharibələrə və beynəlxalq terrorizmə “Yox!” deyən YUNESKO-nun əsas məqsədi insan ləyaqətini, insan mənəviyyatını uca tutmaqla, haqq, ədalət və sülh naminə fəaliyyətini genişləndirməklə beynəlxalq mədəni irsin qorunmasına töhfə verməkdir. YUNESKO bu yolda dünya xalqlarının sıx birliyinə daha çox ümid edir.

Ayrı-ayrı ölkələrin nümayəndələri YUNESKO-nun dəstəyi ilə həyata keçirilən layihələrin bütövlükdə dünya mədəni irsinin qorunmasına hərtərəfli təsir göstərdiyini yüksək dəyərləndirmişlər.

Yığıncaqda Ukraynanın Prezidenti Viktor Yuşşenko çıxış etmiş, Fransanın xarici işlər naziri Filip Dust-Blazi, Seneqalın Milli Məclisinin sədri Pan Dion öz ölkələrinin prezidentlərinin təbrik məktublarını oxumuş, YUNESKO-nun Baş Konfransının sədri Musa ben Cəfər ben Hassan qurumun fəaliyyətindən söhbət açmışdır.

Yığıncaq iştirakçıları İordaniyada törədilmiş terror aktları zamanı həlak olmuş insanların xatirəsini bir dəqiqəlik sükutla yad etmişlər.

Sonra YUNESKO-nun baş direktoru adından ziya-fət verilmişdir.

Axşam 17 ölkənin incəsənət ustalarının iştirakı ilə maraqlı konsert proqramı göstərilmişdir. Azərbaycanın simfonik orkestrinin ifasında Almaniyada yaşayıb-yaradan həmyerlimiz, bəstəkar Firəngiz Əlizadənin əsəri səslənmişdir. Ölkəmizin incəsənət ustalarının çıxışı diqqətlə dinlənilmiş, sürəkli alqışlarla qarşılanmışdır.

İki yüzə yaxın ölkənin üzv olduğu YUNESKO-nun yubiley tədbirində Azərbaycan incəsənət ustalarının çıxışına xüsusi yer verilməsi ölkəmizin bu təşkilatdakı yüksək nüfuzunun daha bir təsdiqidir.

AzərTAc
2005, 17 noyabr

***Heydər Əliyev Fondunun prezidenti,
YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri
Mehriban Əliyeva bu mötəbər təşkilatın
60 illik yubiley tədbirində iştirak etmişdir***

Heydər Əliyev Fondunun və Azərbaycan Mədəniyyətinin Dostları Fondunun prezidenti, BMT-nin Elm, Təhsil və Mədəniyyət Məsələləri Təşkilatının (YUNESKO) xoşməramlı səfiri Mehriban Əliyeva bu qurumun 60 illiyi ilə bağlı keçirilən yubiley tədbirlərində iştirak etmək üçün Parisə gəlmişdir.

YUNESKO-nun İqamətgahında Mehriban Əliyevanı təşkilatın rəsmiləri böyük hörmətlə qarşılamışlar. Yığıncaqdan əvvəl Mehriban Əliyeva BMT-nin keçmiş baş katibi Butros Butros Qali, ayrı-ayrı vaxtlarda YUNESKO-nun Baş direktorları işləmiş Amadu Mathar M.Bov və Federiko Mayor ilə görüşmüşdür.

Təntənəli mərasimdə əvvəlcə bu mötəbər təşkilatın tarixini əks etdirən film göstərilmiş, müxtəlif dünya xalqlarının dillərində YUNESKO-nun məram və məqsədləri səsləndirilmişdir.

Yubiley tədbirini giriş sözü ilə açan YUNESKO-nun Baş direktoru Koşiro Matsuura dünyanın tanınmış ictimai və siyasi xadimlərinin mərasimdə iştirak etməsini qurumun yüksək nüfuzundan xəbər verdiyini bildirmişdir. O, 1945-ci il noyabrın 16-da yaradılmış təşkilatın – YUNESKO-nun müxtəlif ölkələrin təhsil, elm və mədəniyyət sahələrində əməkdaşlıq qurmaq məqsədilə çətin, lakin şərəfli yol keçdiyini xatırlatmış, onun kommunikasiya, mədəniyyət, elm və təhsil kimi mühüm sahələri əhatə etdiyini, insanların formalaşmasında xüsusi rol oynadığını vurğulamışdır.

Baş direktor rəhbərlik etdiyi təşkilatın xalqlar arasında hər cür dini və irqi ayrı-seçkiliyi rədd etdiyini, insanların yaratdığı maddi və mədəni irislərə hörmətlə yanaşdığını, dünyanın bütün bölgələrində qeyri-maddi sərvətlərin qorunması, müasir dövrdə mədəniyyətlərin

sintezinə, elm, təhsil və mədəniyyətin inkişafına xüsusi qayğı göstərdiyini bildirmişdir.

Koişiro Matsuura YUNESKO-nun fəaliyyətinin təkcə bu missiya ilə məhdudlaşmadığını diqqətə çatdırmış və demişdir ki, hazırda bəşəriyyətin əsas problemlərindən olan müharibələrə və beynəlxalq terrorizmə «Yox» deyən YUNESKO-nun əsas məqsədi insan ləyaqətini, insan mənəviyyatını uca tutmaqla, haqq, ədalət və sülh naminə fəaliyyətini genişləndirməklə beynəlxalq mədəni irsin qorunmasına töhfə verməkdir.

YUNESKO bu yolda dünya xalqlarının sıx birliyinə daha çox ümid edir. Ayrı-ayrı ölkələrin nümayəndələri YUNESKO-nun dəstəyi ilə həyata keçirilən layihələrin bütövlükdə dünya mədəni irsinin qorunmasına hərtərəfli təsir göstərdiyini yüksək dəyərləndirmişlər. Yığıncaqda Ukraynanın Prezidenti Viktor Yuşşenko çıxış etmiş, Fransanın xarici işlər naziri Filip Dust-Blazi, Senegalın Milli Məclisinin sədri Pan Dion öz ölkələrinin prezidentlərinin təbrik məktublarını oxumuş, YUNESKO-nun Baş Konfransının sədri Musa ben Cəfər ben Həsən qurumun fəaliyyətindən söhbət açmışdır. Yığıncaq iştirakçıları İordaniyada törədilmiş terror aktları zamanı həlak olmuş insanların xatirəsini bir dəqiqəlik sükutla yad etmişlər. Sonra YUNESKO-nun Baş direktoru adından ziyafət verilmişdir. Axşam 17 ölkənin incəsənət ustalarının iştirakı ilə maraqlı konsert proqramı verilmişdir. Azərbaycan simfonik orkestrinin ifasında Almaniyada yaşayıb-yaradan həmyerlimiz, bəstəkar Fırəngiz Əlizadənin əsəri səslənmişdir, ölkəmizin incəsənət ustalarının çıxışı diqqətlə dinlənilmiş, sürəkli alqışlarla qarşılanmışdır. İki yüzə yaxın ölkənin üzv olduğu YUNESKO-nun yubiley tədbirində Azərbaycan incəsənət ustalarının çıxışına xüsusi yer verilməsi ölkəmizin bu təşkilatdakı yüksək nüfuzunun daha bir təsdiqidir.

*Əsgər ƏLİYEV
Xalq qəzeti,
2005, 17 noyabr*

YUNESKO-nun 60 illik yubiley tədbiri

Heydər Əliyev Fondunun və Azərbaycan Mədəniyyətinin Dostları Fondunun prezidenti, BMT-nin Elm, Təhsil və Mədəniyyət Məsələləri Təşkilatının (YUNESKO) xoşməramlı səfiri Mehriban Əliyeva bu qurumun 60 illiyi ilə bağlı keçirilən yubiley tədbirlərində iştirak etmək üçün Parisə gəlmişdir.

YUNESKO-nun iqamətgahında Mehriban xanım Əliyevanı təşkilatın rəsmiləri böyük hörmətlə qarşılamışlar.

Yığıncaqdan əvvəl Mehriban xanım Əliyeva BMT-nin keçmiş baş katibi Butros Butros Qali, ayrı-ayrı vaxtlarda YUNESKO-nun baş direktorları işləmiş Amadu Mathar M.Bov və Federiko Mayor ilə görüşmüşdür.

Təntənəli mərasimdə əvvəlcə bu mötəbər təşkilatın tarixini əks etdirən film göstərilmiş, müxtəlif dünya xalqlarının dilində YUNESKO-nun məram və məqsədləri səsləndirilmişdir.

Yubiley tədbirini giriş sözü ilə açan YUNESKO-nun baş direktoru Koşiro Matsuura dünyanın tanınmış ictimai və siyasi xadimlərinin mərasimdə iştirak etməsini qurumun yüksək nüfuzundan xəbər verdiyini bildirmişdir. O, müxtəlif ölkələrin təhsil, elm və mədəniyyət sahələrində əməkdaşlıq qurmaq məqsədi ilə 1945-ci il noyabrın 16-da yaradılmış təşkilatın – YUNESKO-nun çətin, lakin şərəfli yol keçdiyini xatırlatmış, onun kommunikasiya, mədəniyyət, elm və təhsil kimi mühüm sahələri əhatə etdiyini, insanların formalaşmasında xüsusi rol oynadığını vurğulamışdır. Baş direktor rəhbərlik etdiyi təşkilatın xalqlar arasında hər cür dini və irqi ayrı-seçkiliyi rədd etdiyini, insanların yaratdığı maddi və mədəni irslərə hörmətlə yanaşdığını, dünyanın bütün bölgələrində qeyri-maddi sərvətlərin qorunması, müasir dövrdə mədəniyyətlərin sintezinə, elm, təhsil və mədəniyyətin inkişafına xüsusi qayğı göstərdiyini bildirmişdir.

Koişiro Matsuura YUNESKO-nun fəaliyyətinin təkcə bu missiya ilə məhdudlaşmadığını diqqətə çatdırmış və demişdir ki, hazırda bəşəriyyətin əsas problemlərindən olan müharibələrə və beynəlxalq terrorizmə “Yox!” deyən YUNESKO-nun əsas məqsədi insan ləyaqətini, insan mənəviyyatını uca tutmaqla, haqq, ədalət və sülh naminə fəaliyyətini genişləndirməklə beynəlxalq mədəni irsin qorunmasına töhfə verməkdir. YUNESKO bu yolda dünya xalqlarının sıx birliyinə daha çox ümid edir.

Ayrı-ayrı ölkələrin nümayəndələri YUNESKO-nun dəstəyi ilə həyata keçirilən layihələrin bütövlükdə dünya mədəni irsinin qorunmasına hərtərəfli təsir göstərdiyini yüksək dəyərləndirmişlər.

Yığıncaqda Ukraynanın Prezidenti Viktor Yuşşenko çıxış etmiş, Fransanın xarici işlər naziri Filip Dust-Blazi, Senegalın Milli Məclisinin sədri Pan Dion öz ölkələrinin prezidentlərinin təbrik məktublarını oxumuş, YUNESKO-nun Baş Konfransının sədri Musa ben Cəfər ben Hassan qurumun fəaliyyətindən söhbət açmışdır.

Yığıncaq iştirakçıları İordaniyada törədilmiş terror aktları zamanı həlak olmuş insanların xatirəsini bir dəqiqəlik sükutla yad etmişlər.

Sonra YUNESKO-nun baş direktoru adından ziya-fət verilmişdir.

Axşam 17 ölkənin incəsənət ustalarının iştirakı ilə maraqlı konsert proqramı göstərilmişdir. Azərbaycanın simfonik orkestrinin ifasında Almaniyada yaşayıb-yaradan həmyerlimiz, bəstəkar Firəngiz Əlizadənin əsəri səslənmişdir. Ölkəmizin incəsənət ustalarının çıxışı diqqətlə dinlənilmiş, sürəkli alqışlarla qarşılanmışdır.

İki yüzə yaxın ölkənin üzv olduğu YUNESKO-nun yubiley tədbirində Azərbaycan incəsənət ustalarının çıxışına xüsusi yer verilməsi ölkəmizin bu təşkilatdakı yüksək nüfuzunun daha bir təsdiqidir.

AzərTAc
2005, 17 noyabr

***Xoşməramlı səfir Mehriban Əliyeva:
«Azərbaycanla YUNESKO arasında
həmişə sıx əməkdaşlıq olub»***

YUNESKO Birləşmiş Millətlər Təşkilatı sistemində ən kütləvi qurumlardan biridir. İndi onun 60 illiyi bayram edilir və bu yubiley təntənələri düz 60 həftə çəkəcək. Bu il sentyabrın 5-də start götürmüş intellektual marafon gələn il noyabrın 5-də finişə çatacaq. Əlbəttə, heç bir məcburiyyət olmadan üzv dövlətlər YUNESKO-nun qrafiki əsasında hər həftə ictimaiyyətin diqqətini ümumbəşəri miqyasda bu və digər mühüm problemə yönəltməyə çalışacaqlar. Məsələn, gələn il iyunun 26-dan iyulun 1-dək söhbət idmanda dopinqlə mübarizədən gedəcək, iyulun 24-də kütləvi informasiya vasitələrində plüralizm həftəsi açılacaq (mövzuların tam mətnini internetdə YUNESKO saytında tapmaq olar). Ötən həftə isə Parisdə rəsmi yubiley tədbirləri keçirildi. Bu təntənəli mərasimdə Heydər Əliyev Fondunun prezidenti, YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban xanım Əliyeva da iştirak edirdi. YUNESKO-nun iqamətgahında böyük hörmətlə qarşılanan Mehriban xanım Əliyeva BMT-nin Baş katibi Koişiro Matsuura, Fransanın xarici işlər naziri, Seneqalın Xalq Toplantısının sədri, YUNESKO-nun sabiq Baş direktorları, habelə Ukraynanın Prezidenti V.Yuşşenko ilə görüşüb. İki yüzə yaxın dövlətin üzv olduğu YUNESKO-nun yubiley yığıncağında cəmi 17 ölkənin, o cümlədən Azərbaycanın incəsənət ustaları maraqlı konsert proqramı göstəriblər. Azərbaycan simfonik orkestri bu mötəbər təşkilatın ölkəmizə yüksək etimadını ləyaqətlə doğruldub. Orkestrin ifasında Almaniyada yaşayıb-yaradan həmyerlimiz, bəstəkar Firəngiz Əlizadənin əsəri səsləndirilib. Dünyanın tanınmış ictimai və siyasi xadimləri artistlərimizin çıxışını heyranlıqla dinləyiblər. Orkestr onların alqışları altında əsəri təkrar ifa etməli olub.

BMT-nin Elm, Təhsil və Mədəniyyət Məsələləri Təşkilatı – YUNESKO 1945-ci il noyabrın 16-da yaradı-

lib, müxtəlif ölkələrin bu sahələrdə əməkdaşlığını qurmağa xidmət edir. Təşkilat xalqlar arasında hər cür dini və irqi ayrı-seçkiliyin aradan qaldırılmasına çalışır, insanların formalaşmasında xüsusi rol oynayır, bəşəriyyətin maddi və mədəni irsinin, dünyanın bütün bölgələrində qeyri-maddi sərvətlərin qorunması, müasir dövrdə mədəniyyətlərin sintezi, elm, təhsil və mədəniyyətin inkişafı qayğısına qalır. Müharibələrə və beynəlxalq terrorizmə «yox!» deyən, insan ləyaqətini, insan mənaəviyyatını uca tutan, haqq, ədalət və sülh naminə çarpışan YUNESKO bu yolda dünya xalqlarının sıx birliyinə daha çox ümid edir.

YUNESKO 1972-ci ildə ümumdünya mədəni və maddi irsinin mühafizəsi üzrə Konvensiya qəbul edib. 1975-ci ildən qüvvədə olan bu Konvensiyanı indiyədək 140-a qədər dövlət təsdiqləyib. Ümumdünya İrs siyahısına artıq Avstraliyada Böyük mərcan sualtı qayaları kimi təbiət möcüzəsi də daxil olmaqla Hindistanda Tac-Mahaldan Malidə qədim Tinibuktu şəhərinədək 812 obyekt salınıb. YUNESKO Kambocanın qədim paytaxtı Anqkor və Mərakeşin Fes şəhəri kimi nadir mədəniyyət abidələrinin, Varşavanın tarixi mərkəzinin, Moskva Kremlinin və Qızıl meydanın, Braziliya və Venesiya şəhərlərinin, ABŞ-da Yelloustoun milli parkının mühafizəsinə texniki kömək göstərir, dünyada ən zəngin mədəni irsə malik Əfqanıstanda yeni layihə həyata keçirir. Müstəqil Azərbaycan 1992-ci ildən YUNESKO-nun üzvüdür, bu il YUNESKO-nun İcra Şurasının üzvü seçilib. İndi Şuranın tərkibində 58 üzv ölkədən biri olan Azərbaycanın YUNESKO qərarlarının işlənilib hazırlanmasında, beynəlxalq humanitar əməkdaşlıq vasitələri ilə xarici siyasət məsələlərinin həllində onun nüfuzundan və intellektual gücündən istifadə etmək imkanları artıb. Söhbət həm də konkret layihələrin Azərbaycan ərazisində reallaşmasından, bu layihələrə Azərbaycan ekspertlərinin intellektual və informasiya töhfəsindən gedir. YUNESKO-nun belə elmi layihələrinə Hökumətlərarası Okeanoqrafiya Komissiyası, Beynəlxalq Hidroloji

Proqram, Fundamental elmlər üzrə Beynəlxalq Proqram, «İnsan və biosfera» proqramı, Beynəlxalq Geologiya Proqramı və sair daxildir. Eyni zamanda YUNESKO 2005-ci ildə hamı üçün təhsil təşəbbüsünü irəli sürüb. Bu təşəbbüsdə onun davamlı inkişaf layihəsinə yönəldilmiş təhsil proqramının yerinə yetirilməsi çox önəmli yer tutur. Proqramda 2005-2014-cü illərdə təhsil onilliyinin keçirilməsi qərara alınıb və YUNESKO bu sahədə aparıcı təşkilatlardan biridir. Bu ilin avqustunda Bakıda keçirilən «YUNESKO-Azərbaycan: Gələcəyə körpü» konfransı da davamlı inkişafa yönəldilmiş təhsil onilliyinin əsas məqsədlərini Azərbaycanda tətbiq etmək niyyəti güdürdü. YUNESKO-nun Baş direktoru Koşişiro Matsuura konfransda çıxışında bəyan etdi: «Bilirik ki, Azərbaycan bu təşəbbüsə qoşulan əsas tərəfdaşlardan biri olacaq və davamlı inkişafa yönəldilmiş proqramları dəstəkləyəcək. Bu il Prezident İlham Əliyev tərəfindən yüksək səlahiyyətlərə malik Təhsil Komissiyası yaradılıb. Komissiyanın başlıca vəzifəsi təhsilin bütün aspektlərini yaxşılaşdırmaq və dünya standartlarına uyğun şəkllə gətirməkdir. Bunun üçün Azərbaycanda mövcud olan təhsil sisteminin güclü və zəif tərəfləri dərinlən öyrəniləcək və təhsilin yaxşılaşdırılmasına dair işlərin istiqamətləri müəyyənənləşdiriləcək... Öz tərəfimizdən sizə islahatlarınızda hərtərəfli yardım göstərəcəyik. Son müzakirələrimizin yekunu olaraq Azərbaycan hökuməti ilə əməkdaşlığa dair Memorandum imzalayacağıq. Bizim əsas prioritetlərimiz strateji planlaşdırma və təhsilin idarə olunması, təhsil almaq imkanlarında bərabərlik, təhsilin keyfiyyəti, əsas texniki və peşə vərdisləri, yüksək informasiya və kommunikasiya texnologiyalarının tətbiqi, təhsildə beynəlxalq əməkdaşlıqdır. Konfransın nəticələrinə əsasən YUNESKO-nun gələcəkdə Azərbaycana yardımının istiqamətlərini müəyyənənləşdirəcəyik».

Heydər Əliyev Fondunun prezidenti, YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban xanım Əliyeva müsə-

hibəsində «YUNESKO-Azərbaycan: Gələcəyə körpü» konfransının adının çox rəmzi və böyük məna daşdığını vurğulayaraq bildirdi:

– Azərbaycanla YUNESKO arasında həmişə sıx əməkdaşlıq olub. Bu konfrans əməkdaşlığımıza yeni təkan verəcək, biz birlikdə gələcəyə körpü salmağa nail olacağıq. Bu körpünün dayaqları çoxdan qoyulub və kifayət qədər möhkəmdir. Azərbaycanın bir sıra görkəmli şəxsiyyətlərinin yubileyləri YUNESKO-nun təqviminə salınıb və bəşəriyyət üçün böyük əhəmiyyətli hadisə kimi qeyd edilir. Dahi Məhəmməd Füzulinin 500, «Kitabi-Dədə Qorqud» dastanının 1300 illik yubileylərinin yekun tədbirlərində YUNESKO-nun Baş direktoru cənab Matsuura da iştirak edib və hər iki yubileylə bağlı YUNESKO-nun iqamətgahında tədbirlər keçirilib. Azərbaycan YUNESKO-nun bir sıra elm, təhsil və mədəniyyət proqramlarında fəal iştirak edir, YUNESKO Azərbaycana aid məsələlərin yoluna qoyulmasından kənarda qalmır. Azərbaycanda təhsil sisteminə həsr edilmiş bu konfransın hazırlanmasına da YUNESKO xüsusi qayğı və diqqət göstərüb: əvvəl öz ekspertlərini ölkəmizə göndərmişdi, sonra Parisdə ilkin tədbir oldu, cənab Matsuuranın və xoşməramlı səfirlərin iştirakı ilə Bakıda başa çatdırıldı. Biz cənab Matsuuranın Azərbaycana səfəri zamanı ölkəmizin bir sıra maddi və qeyri-maddi irsinin qorunmasına dair müzakirələr apardıq. Məlumdur ki, YUNESKO İçərişəhəri, Qız qalasını çox nadir memarlıq incisi kimi dünya mədəni irsi siyahısına salıb, Azərbaycan muğamını bəşəriyyətin şah əsərləri sırasına daxil edib. Azərbaycan musiqi mədəniyyətinin muğam kimi əhəmiyyətli olan başqa bir qolunun – aşıq sənətinin də YUNESKO-nun qeyri-maddi irs siyahısına salınması vacib, zəruridir. Elə meyxananın da. Bu sənətin qədimdə böyük ənənələri olub və indi də istedadlı davamçıları var, amma fəlsəfəsi və tarixi yetərincə öyrənilməyib. Çox ümid bəsləyirəm ki, Ümumdünya İrs Komitəsinin gələn ilin yayında keçiriləcək növbəti toplantısında Qobustan Dövlət Tarixi-Bədii Qoruğunun da

dünya mədəni irsi siyahısına düşməsi öz müsbət həllini tapacaq.

YUNESKO-nun Baş direktoru Koşiro Matsuura da müsahibəsində buna tam əminliyini ifadə edərək dedi:

– Qobustanın namizədliyi artıq gündəlikdə durur. Lakin YUNESKO-nun iki əsas tələbi var və onlar yerinə yetirildikdən sonra Qobustanın adı dünya mədəni irsi siyahısına salınacaq. Bu tarixi qoruq şəxsən mənə xoş, unudulmaz təəssürat bağışladı. Daşlarda, qayalarda təsvirləri görməkdən məmnun oldum. Azərbaycana ikinci səfərimdən çox razıyam. Birinci, 2002-ci il səfərimdən də razı qalmışdım, lakin bu dəfə görüşlərimiz daha səmərəli, daha faydalı keçdi. Sizin ən ağır probleminiz Qarabağ münaqişəsidir. Bu münaqişə tezliklə dinc yolla, sülh yolu ilə öz həllini tapmalıdır. Mən bir milyondan artıq azərbaycanlı qaçqının, məcburi köçkünün son dərəcə ağır və çətin vəziyyətdə yaşamasından məyusluğumu bildirirəm. İnanıram ki, bu məsələ BMT-nin məlum qətnamələri əsasında həll olunacaq və YUNESKO işğaldan azad edilmiş Azərbaycan abidələrinin də qorunması ilə bağlı qəti tədbirlər görəcək.

YUNESKO-nun baniləri (onun əsasını İkinci Dünya müharibəsi illərində müttəfiq ölkələrin maarif nazirləri qoyublar) yəqin təsəvvürlərinə də gətirə bilməzdilər ki, dövlətlərin və sistemlərin ən qanlı qarşıdurması qurtardıqdan 60 il sonra özgə torpaqlarına təcavüz edən, məktəbləri, xəstəxanaları, mədəniyyət abidələrini dağıdan quvvələr tapılacaq. Lakin tapıldı və indi YUNESKO özünün bütün intellektual, mənəvi potensialını işə salıb Yer üzündə qaynar nöqtələrin hamısında alovun söndürülməsini, bütün münaqişələrə son qoyulmasını bərqərar etməlidir.

*Bariz ƏSƏDOV,
Azərbaycan,
2005, 27 noyabr*

Parisdə YUNESKO-nun xoşməramlı səfirlərinin yığıncağı

Martın 15-də YUNESKO-nun iqamətgahında xoşməramlı səfirlərin illik yığıncağı keçirildi. Mehriban xanım Əliyevanı YUNESKO-nun protokol rəhbəri Jan Lui Şan və xoşməramlı səfirlər proqramının başçısı xanım Basma İrşəid qarşıladılar.

Yığıncaq başlamazdan əvvəl YUNESKO-nun baş direktoru Koşiuro Matsuura Mehriban xanım Əliyevanı Azərbaycan parlamentinin deputatı seçilməsi münasibətilə bir daha təbrik etdi. Xoşməramlı səfirlər də Mehriban xanımı təbrik etdilər və deputatlıq fəaliyyətində müvəffəqiyyətlər arzuladılar.

Sonra yığıncaq başlandı. Yığıncağı giriş sözü ilə açan YUNESKO-nun baş direktoru Koşiuro Matsuura yenidən bu vəzifəyə seçilməsi münasibətilə ona təbrik məktubu göndərənlərə minnətdarlığını bildirdi, yığıncağın gündəliyi barədə məlumat verdi. O, ötən il ərzində mədəniyyət, elm və təhsil sahəsində görülmüş işlərdən danışdı, dünyanı narahat edən problemlərin aradan qaldırılmasında YUNESKO-nun yaxından iştirakından bəhs etdi və bu sahədə əməkdaşlığın davam etdirilməsinin vacibliyini vurğuladı.

YUNESKO-nun əsas prinsiplərindən biri olan mədəni və bəşəri irslərin qorunmasında 30 xoşməramlı səfirin gördüyü işlərə toxunan baş direktor Azərbaycan Mədəniyyətinin Dostları Fondunun prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın xüsusi xidmətlərini qeyd etdi və ona təşəkkürünü bildirdi. Koşiuro Matsuura YUNESKO tərəfindən həyata keçirilən "Hamı üçün təhsil" layihəsinin müvəffəqiyyətlə reallaşdırıldığını xatırlatdı.

Yığıncaqda çıxış üçün söz Mehriban xanım Əliyevaya verildi.

YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban xanım Əliyevanın çıxışı

– Hörmətli baş direktor!
Hörmətli xoşməramlı səfirlər!
Xanımlar və cənablar!

Bu, YUNESKO-nun 60 illiyini qeyd etdikdən sonra bizim ilk görüşümüzdür. 60 il ərzində bu təşkilat özünün ən yüksək ideyalarına xidmət etmişdir. Həmin müddət ərzində gözəcarpacaq nailiyyətlər əldə olunmuş, böyük işlər görülmüş və bir çox mühüm layihələrdə uğurlar qazanılmışdır.

Cənab Matsuura, icazə verin, YUNESKO-nun 60 illiyi münasibətilə sizi bir daha səmimi qəlbdən təbrik edirəm və bütün YUNESKO ailəsinə təhsilin, mədəniyyətin və elmin inkişaf etdirilməsində uğurlar arzulayım, müxtəlif mədəniyyətlər və sivilizasiyalar arasında konstruktiv dialoqun daha da möhkəmləndirilməsində nailiyyətlər diləyirəm.

YUNESKO-nun baş direktorunun rəhbərlik etdiyi böyük bir nümayəndə heyətinin qurumun 60 illiyi ərəfəsində Azərbaycana səfəri ölkəmizin tarixində daim yaşayacaqdır. Buna görə də mən öz səmimi minnətdarlığımı, nümayəndə heyətinin tərkibində Azərbaycana səfər etmiş xoşməramlı səfirlərə səmimi qəlbdən təşəkkürümü bildirirəm. Biz onlarla birlikdə təhsil problemlərini müzakirə etdik. Çünki bu problemlər hər bir ölkənin gələcəyi üçün çox vacibdir.

Biz birlikdə tarixi Qobustana səfər etdik. Tanınmış Norveç alimi Tur Heyerdalın dediklərinə görə, Qobustan bizim hamımızın eyni köklərə, eyni keçmişə malik olduğumuzu sübut edir. Biz Suraxanıda Atəşgahda təşkil olunmuş gözəl konsert dinlədik və bu tarixi Atəşgah onu nümayiş etdirir ki, Azərbaycan müxtəlif mədəniyyətlərə məxsus irsi lazımınca qorumaq iqtidarında olmuşdur.

Biz hamımız Muğam Mərkəzinin təməl daşını qoyduq və ümidvaram ki, yaxın gələcəkdə biz onun açılış mərasimində iştirak edəcəyik.

Mən bütün həmkarlarımı məlumatlandırmaq istəyirəm ki, rəhbərlik etdiyim Heydər Əliyev Fondu Azərbaycanda öz fəaliyyətini genişləndirmişdir. 2005-ci ilin mart ayında keçirilmiş illik konfrans zamanı bildirdim ki, YUNESKO-nun tədbirlərində iştirak etmiş hər kəs “Hamı üçün təhsil” proqramının vacibliyini, onun həyata keçirilməsinin əhəmiyyətini lazımınca qeyd etmişdir. Lakin, eyni zamanda, mən xüsusilə aydın şəkildə vurğulamaq istəyirəm ki, dünyanın hər bir güşəsində bu proqramın həyata keçirilməsi müxtəlif millətlərə qeyri-tarazlı münasibətdən, yanaşmadan azad olmalıdır. Məsələn, üçün, önəmli bir faktdır ki, YUNESKO-nun işçi qrupu Azərbaycanda qaçqın və məcburi köçkünlərin uşaqlarının təhsil problemlərinin həllinə yardım etmək üçün ölkəmizə gəlmişdir.

Nəhayət, 2006-cı ildə həyata keçirdiyimiz ilk layihə iki xoşməramlı səfir tərəfindən təşkil olunmuş festival oldu. Bu, Mstislav Rostropoviçlə həyata keçirdiyimiz birgə layihə idi. Fevralın 20-dən etibarən bir həftə ərzində biz Azərbaycanda dünya şöhrətli bəstəkar Dmitri Şostakoviçin 100 illiyini qeyd etdik. Mən belə gözəl musiqi bayramına görə, festivaldan dərhal sonra Azərbaycanda qızılçaya qarşı aparılmış genişmiqyaslı peyvənd kampaniyasına görə Mstislav Rostropoviçə bu gün öz dərin minnətdarlığımı bildirirəm.

Hörmətli dostlar, mən sizi bir daha görməyimdən çox şadam. Sizə çoxlu uğurlar, möhkəm cansağlığı və səadət arzulayıram.

AzərTAc
2006, 15 mart

***Parisdə “Qeyri-maddi mədəni irsin qorunması
haqqında” konvensiyanı ratifikasiya etmiş
ölkələrin baş assambleyasının ilk iclası***

Heydər Əliyev Fondunun prezidenti, YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri, Milli Məclisin deputatı Mehriban xanım Əliyeva “Qeyri-maddi mədəni irsin qorunması haqqında” Konvensiyanı ratifikasiya etmiş ölkələrin Baş Assambleyasının YUNESKO-nun mədəniyyət bölməsinin təşəbbüsü ilə keçirilmiş ilk iclasında iştirak etmək üçün iyunun 26-da Parisə gəlmişdir. Mehriban xanım Əliyeva YUNESKO-nun baş direktoru tərəfindən yığıncağa dəvət olunmuş yeganə xoşməramlı səfirdir.

YUNESKO-nun iqamətgahına gələn Mehriban xanımı qurumun xoşməramlı səfirlər proqramının rəhbəri Basma İrşeyd, protokol rəhbəri Jan-Lük Şan və Azərbaycanın YUNESKO yanındakı daimi nümayəndəliyinin başçısı, səfir Eleonora Hüseynova qarşıladılar.

Yığıncağı giriş sözü ilə baş direktorun mədəniyyət üzrə köməkçisi Fransuaz Ribiyer açdı.

YUNESKO-nun baş direktoru Koşiro Matsuura qonaqları, o cümlədən ölkəmizdə şifahi mədəni irsin qorunması və inkişaf etdirilməsində xüsusi xidmətləri olan, yeganə xoşməramlı səfir kimi belə mötəbər tədbirdə iştirak edən Mehriban xanım Əliyevanı salamladı.

Mehriban xanım Əliyeva iclasda çıxış etdi.

**Heydər Əliyev Fondunun Prezidenti,
YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri
Mehriban xanım Əliyevanın çıxışı**

– Cənab baş direktor,
Xanımlar və cənablar!

İlk növbədə, qeyri-maddi mədəni irsin qorunması haqqında Konvensiyanın qüvvəyə minməsi kimi əlamətdar hadisə münasibətilə sizin hamınızı təbrik etmək istəyirəm.

Mən iştirakçı dövlətlərin Baş Assambleyasında iştirak etmək üçün dəvətinə, eləcə də bu Konvensiyanın üzv dövlətlər tərəfindən tezliklə ratifikasiyasına yönəlmiş səylərinə görə YUNESKO-nun baş direktoru Koşi-ro Matsuuraya minnətdarlığımı bildirirəm.

Qeyri-maddi mədəni irs dünya xalqlarının genetik əsasını təşkil edir. Həmin əsas əsrlər boyu qurulmuş və xalqların, etnik qrupların formalaşmasında, özlərinin ümumiliyinin dərk edilməsində və sonra isə millətlərin və dövlətçiliyin formalaşmasında vacib rol oynamışdır.

Bu gün, biz dünya xəritəsində bir çox millətlərin yaşadığı 190-dan çox dövlət görürük. Onların hər birinin özündə maddi və qeyri-maddi mədəni dəyərləri birləşdirən özünəməxsus tarixi irsi var. Hər bir dövlətin vəzifəsi nəinki həmin dəyərlərin qorunması, həm də yeni nəsillərin həmin dövlətin özünəməxsus adət və ənənələri əsasında tərbiyələndirilməsi üçün şərait yaradılmasından ibarət olmalıdır.

Bəşəriyyətin hazırkı inkişaf mərhələsi insanın praktik olaraq, bütün fəaliyyət sahələrini əhatə etmiş qloballaşma ilə səciyyələnir. Təbii ki, qloballaşma özü ilə bir çox üstünlüklər gətirir və bəşəriyyət qarşısında duran problemlərin həlli üçün yeni imkanlar açır. Xüsusən də müxtəlif mədəniyyətlərin bir-birinə qovuşması və hər mədəniyyətin bütün bəşəriyyət üçün dəyərinin qavranılması baş verir. Lakin, eyni zamanda, qloballaşma yeni təhdidlər və çağırışlarla müşayiət olunur. Onlardan ən təhlükəlisi isə stereotiplərin diktə olunmasıdır. Bunların sırasında ən zəifi məhz qeyri-maddi mədəni dəyərlərdir. Bu gün nəinki incəsənət əşyalarının, həm də adət-ənənələrin, ritualların, yəni mədəniyyətin ən qədim ifadə formasının qorunmasına ehtiyac duyulur.

Bu, həmçinin yaranmış qeyri-dözümsüzlük, dinlərarası toqquşma, terrorçuluq və ekstremizm meyilləri qarşısında mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Bir çox hallarda, həmin meyillərin əsasında mədəni bələdçi istiqamətlərin və dəyərlərin itirilməsi durur. Bütün sivil xalq-

lar bu bəlaya qarşı mübarizədə öz səylərini birləşdirməlidir, çünki bu maneəni yalnız birbaşa və səmimi dialoq vasitəsilə aradan qaldırmaq olar.

Bu baxımdan, Konvensiyanın qüvvəyə minməsi bəşəriyyətin mədəni irsinin qorunub saxlanılmasına yönəlmiş və vaxtında atılmış addımdır.

“Qeyri-maddi mədəni irsin qorunması haqqında” Konvensiya dünya mədəniyyətinə böyük töhfə vermiş Azərbaycan xalqı üçün də böyük əhəmiyyət daşıyır.

Azərbaycan qədim ölkədir, lakin gənc müstəqil dövlətdir. Azərbaycanın əsrlər boyu qorunmuş və saxlanılmış mədəni irsi, ənənələrimiz, musiqimiz, dilimiz, adətlərimiz siyasi sabitliklə birlikdə bizim müstəqilliyimizin təminatçısıdır. Azərbaycan muğamı 2003-cü ildə bəşəriyyətin şifahi və qeyri-maddi irsi incilərinin siyahısına daxil edilmişdir. Muğam qədim incəsənətdir və onun dərin fəlsəfəsi bir nəsildən digər nəslə ötürülməlidir. Xalq yaradıcılıq sənətinin qorunması, bərpası və inkişafı Azərbaycanda dövlətin mədəniyyət siyasətinin prioritetlərindən biridir.

Azərbaycan çoxmillətli ölkədir və bu, xalqımızın sərvətidir. Milli azlıqların mədəniyyətinin inkişafı daim dövlətin diqqət mərkəzindədir. Müxtəlif dinlərə aid bütün tarixi abidələr dövlət tərəfindən qorunur və saxlanılır. Azərbaycanlıların dini dözümlülüyü dünyada yaxşı məlumdur və yüksək qiymətləndirilir.

Mən iclas iştirakçılarını məmnunluq hissi ilə məlumatlandırmaq istəyirəm ki, Konvensiyanın ratifikasiya prosesi Azərbaycanda son mərhələdədir və yaxın gələcəkdə bizim ölkəmiz həmin Konvensiyanın iştirakçısı olan dövlətlərin siyahısına daxil olacaqdır.

Bu gün dünyada münaqişələr mövcuddur, müharibələr gedir. Bütün bəşəriyyətə məxsus olan tarixi və mədəni dəyərlər məhv edilir. Bir çox şeylər birdəfəlik itirilir. Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi nəticəsində Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərində xalqımızın yüzlərlə qədim memarlıq və mədəniyyət abidələri dağıdılıbdır. Ənənəvi olaraq, ən yaxşı muğam ustalarının

doğulub boya-başa çatdığı şəhərlər bu gün tamamilə yerlə-yeksan edilibdir. Bununla bağlı, icazə verin, münəqişələr zonalarında yerləşən mədəni və tarixi abidələrin taleyinə beynəlxalq təşkilatlar və bütövlükdə, dünya ictimaiyyətinin daha böyük diqqətinin vacibliyini bir daha vurğulayım. Mədəni irsə qarşı təcavüz qəbuledilməzdir. Öz mədəniyyətinə hörmət edərək və onu qoruyaraq, eyni zamanda, ümumbəşər və dünya mədəniyyətinə də hörmətlə yanaşmaq və onu qorumaq vacibdir.

Hörmətli dostlar!

Bu gün dünyada cərəyan edən hadisələrlə bağlı birmənalı yekun fikirlər söyləmək kifayət qədər çətin-dir. Lakin bir məsələ tam aydındır: mədəniyyət daha geniş anlamda müasir cəmiyyətin bir çox problemlərini həll edə biləcək universal vasitədir. Buna görə də bəşəriyyətin mədəni irsinin qorunması və saxlanılması bizim üçün olduqca vacibdir.

Sonda, mən bu Konvensiyanın tezliklə ratifikasiyasına yönəlmiş böyük səylərinə görə YUNESKO-nun baş direktoru Koşiro Matsuuraya bir daha öz minnətdarlığımı bildirmək istəyirəm.

Mən sizin hamınıza gələcək illər ərzində uğurlu və məhsuldar iş arzulayıram.

Çox sağ olun!

AzərTAc
2006, 26 iyun

***Heydər Əliyev Fondunun prezidenti,
YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri, Milli Məclisin
deputatı Mehriban xanım Əliyevanın
YUNESKO-nun baş direktoru ilə görüşü***

Heydər Əliyev Fondunun prezidenti, YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri, Milli Məclisin deputatı Mehriban xanım Əliyeva oktyabrın 20-də YUNESKO-nun baş direktoru Koşiro Matsuura ilə görüşmüşdür.

Görüş zamanı Azərbaycanla YUNESKO arasındakı əməkdaşlığın yeni yolları və formaları müzakirə edilmiş, xüsusilə, qurumun təşəbbüsü ilə Azərbaycanda 2008-ci ildə “Avropada və Mərkəzi Asiyada qlobal məariflənmə” mövzusunda regional konfransın keçirilməsi imkanları araşdırılmışdır. Mehriban xanım Əliyeva bu məsələyə müsbət yanaşaraq, onu dəstəkləmişdir.

Cənab Koşiro Matsuura bu təklifi dəstəklədiyi üçün Mehriban xanıma minnətdarlığını bildirmişdir. Baş direktor demişdir ki, konfransa hazırlıq məqsədi ilə 2007-ci ildə YUNESKO-nun ekspertlərindən ibarət nümayəndə heyəti Azərbaycana səfər edəcəkdir.

Söhbət zamanı YUNESKO-nun dəstəyi ilə Azərbaycanda təhsil sahəsində yeni layihələrin həyata keçirilməsi də müzakirə olunmuşdur.

Görüşdən sonra YUNESKO-nun baş direktoru Koşiro Matsuura xoşməramlı səfir Mehriban xanım Əliyevanın şərəfinə ziyafət vermişdir.

AzərTAc
2006, 21 oktyabr

YUNESKO-da Azərbaycan günü ilə bağlı tədbir

Heydər Əliyev Fondunun prezidenti, YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri, Milli Məclisin deputatı Mehriban xanım Əliyeva YUNESKO-nun 60 illiyinə həsr olunmuş “Sivilizasiyalararası dialoq” həftəsi çərçivəsində “Azərbaycan: mədəniyyətlərin və sivilizasiyaların qovuşuğunda” adı altında keçirilən Azərbaycan günü ilə bağlı tədbirdə iştirak etmək üçün Parisə gəlmişdir.

YUNESKO-nun iqamətgahında Mehriban xanımı təşkilatın baş direktorunun müavini Marsio Barboza, protokol idarəsinin başçısı Jan Lük Şan, xoşməramlı səfirlər proqramının rəhbəri Basma İrşeid, Azərbaycanın YUNESKO yanında daimi nümayəndəliyinin rəhbəri, səfir Eleonora Hüseynova və digər rəsmi şəxslər səmimiyyətlə qarşıladılar.

Azərbaycan günü YUNESKO-nun sərgi salonunda təşkil olunmuş və respublikamızın gözəl mənzərələrini, zəngin mədəniyyətini, tarixini, xalqımızın adət-ənənələrini, mədəni irs nümunələrini, azsaylı xalqların həyatını əks etdirən fotoşəkillərdən, misgərlik sənətinin nümunələrindən ibarət sərgi ilə açıldı.

Sərgini açan mədəniyyət və turizm naziri Əbülfəs Qarayev xoşməramlı səfir Mehriban xanım Əliyevanın söyləri sayəsində son zamanlar YUNESKO ilə Azərbaycan arasında hərtərəfli əməkdaşlığın inkişaf etdiyini xüsusi vurğulamış, təhsil sisteminin yenidən qurulmasında təşkilatın ölkəmizə köməyindən, Azərbaycanda milli azlıqların mədəniyyətinin inkişafına dövlət qayğısından, mədəni və qeyri-maddi irsin qorunub saxlanılmasında, abidələrimizin Dünya mədəni irs siyahısına daxil edilməsində YUNESKO-nun rolundan danışmışdır.

Xoşməramlı səfir Mehriban xanım Əliyeva və təşkilatın baş direktoru Koişiro Matsuura sərgi ilə yaxından tanış olmuşlar.

Sonra Mehriban Əliyeva açılış mərasimində çıxış etmişdir.

**Heydər Əliyev Fondunun prezidenti, YUNESKO-nun
xoşməramlı səfiri, Milli Məclisin deputatı
Mehriban xanım Əliyevanın çıxışı**

– Xanımlar və cənablar,
Hörmətli qonaqlar,

İlk növbədə, mən sizin hamınızı Azərbaycan gününün təqdimatında salamlamaq və bu cür mühüm təbdirdə iştirak etdiyinizə görə öz təşəkkürümü bildirmək istəyirəm.

Bu gün burada bizimlə birgə olduğuna görə YUNESKO-nun baş direktoru cənab Koişiro Matsuura-yə xüsusi minnətdarlığımı ifadə edirəm.

Bu il biz YUNESKO-nun 60 illiyini qeyd edirik. Ötən 60 il ərzində YUNESKO dünya mədəniyyəti, təhsili və el-

minin inkişafına, habelə müxtəlif mədəniyyətlər və sivilizasiyalar arasındakı dialoqa böyük töhfə vermişdir. Sülh, dözümlülük, mədəni irs kimi universal dəyərlər YUNESKO-nun fəaliyyətinin əsasını təşkil edir. Yoxsulluğun azaldılması, hamı üçün təhsil və dünyadakı bütün millətlərin inkişafı həmin fəaliyyətin ayrılmaz hissəsidir.

Bu gün biz YUNESKO-nun Dözümlülük həftəsi – “Sivilizasiyalararası dialoq” çərçivəsində Azərbaycan gününü keçiririk və fikrimcə, bu, çox rəmzi xarakter daşıyır. Çünki dünən bizim bir müstəqil ölkə kimi 15 yaşı tamam oldu.

Azərbaycan zəngin mədəni irsi və ənənələri ilə seçilən qədim diyardır.

Əsrlər boyu Azərbaycan sivilizasiyalar arasında dialoqun aparılmasında mühüm rol oynamışdır. Ölkəmiz Şərqlə Qərbin qovuşduğu məkanda yerləşir. Şərqdə ilk demokratik respublika 1918-ci ildə məhz Azərbaycanda qurulmuşdur. Bu, bütün müsəlman dünyasında Avropa tipli ilk parlament respublikası olmuşdur.

Eyni zamanda, müsəlman ölkələri arasında ilk opera, balet, teatr, qadın məktəbləri, azad mətbuat, kişi və qadınlar üçün bərabər seçki hüququ Azərbaycan da təşəkkül tapmışdır.

Hazırda, Azərbaycan Avropa dəyərlərini bölüşən və getdiyi yolunu tam anlayan müasir ölkəyə çevrilmişdir. Uğurlu inkişafın mühüm amillərindən biri də ondan ibarətdir ki, Azərbaycan dünyəvi dövlət, yüksək dözümlülüüyü ilə seçilən bir ölkədir.

Tarixən Azərbaycan çoxmillətli ölkə olubdur. Buradakı bütün milli azlıqlar Konstitusiyaya əsasında bərabər hüquqa malikdir və bir ailə kimi yaşayır. Dini və etnik dözümlülük əldə etdiyimiz uğurların əsas elementidir və bizim sərvətimizdir.

Azərbaycan ilə YUNESKO arasında əməkdaşlığın tarixi müstəqilliyimiz dövründən başlayır. Ötən illər ərzində təhsil, elm və mədəniyyət sahələrində bir çox birgə layihələr həyata keçirilmişdir. Azərbaycanın maddi və qeyri-maddi mədəni abidələri artıq YUNESKO-nun Dünya irsi

siyahısındadır. Məsələn, YUNESKO tərəfindən İçərişəhər dünyanın ən gözəl abidələri siyahısına, Azərbaycan muğamı isə Qeyri-maddi mədəni irs siyahısına salınmışdır.

Cənab Koşiro Matsuura 2005-ci ildə Azərbaycana etdiyi səfəri zamanı YUNESKO-nun dəstəyi ilə tikilən Beynəlxalq Muğam Mərkəzinin təməlinin qoyulması mərasimində iştirak etmişdir. Həmin vaxt biz eyni zamanda “YUNESKO-Azərbaycan: gələcəyə körpü” adlı beynəlxalq konfrans keçirdik, təhsil məsələlərini müzakirə etdik. İndə isə Azərbaycanı regionda ən yaxşı təhsil sistemi nümunəsinə çevirmək arzusundayıq.

Eyni zamanda biz YUNESKO ilə birlikdə qaçqın və məcburi köçkün uşaqlar üçün mühüm təhsil layihələri həyata keçiririk. YUNESKO ilə əməkdaşlığımız “Atəşgah” məbədinin bərpası, Qobustanın Dünya mədəni irs siyahısına salınması kimi layihələri də əhatə edir.

Azərbaycan YUNESKO ilə nəinki ölkə daxilində layihələr üzrə əməkdaşlıq edir. YUNESKO-nun məqsədlərinə uyğun olaraq, beynəlxalq ictimaiyyətin hər bir üzvünün ehtiyac duyan digər ölkələrə və xalqlara yardım etməsi zəruridir. YUNESKO ilə birlikdə biz Pakistanın Müzəffərabad şəhərində zəlzələ nəticəsində dağılmış məktəbi yenidən tikməyi planlaşdırırıq.

Bütün bunlar onu göstərir ki, Azərbaycan ilə YUNESKO arasındakı əməkdaşlıq çox məhsuldar, geniş və uğurludur.

Hörmətli dostlar,

Bu gün mən, bir tərəfdən, ölkəmi – Azərbaycan Respublikasını – bu mötəbər məclisdə təmsil etməkdən böyük şərəf hissi duyuram. Digər tərəfdən isə, YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri kimi yenidən sizinlə öz ümumi ailəmizdə olmağıma çox şadam.

Yekun olaraq, icazə verin, bu cür təntənəli tədbirə gəldiyinizə görə hamınıza bir daha minnətdarlığımı bildirim və uğurlar arzulayım. Əminəm ki, tədbir xoşunuza gələcəkdir.

Diqqətinizə görə sağ olun.

AzərTAc
2006, 21 oktyabr